

SCHAAKVERENIGING

Opgericht 5 september 2005

K - **Herstart van de jeugdafdeling**
O - **Valse start in Moordrecht**
R - **Herinneringen aan clubs uit het verleden (2)**
T - **Het derde herstelt zich**
E

I - **Grootmeesters en eindspelen**
N - **Koude douche in de Oriënt**
H - **Het vierde nog in de zetel**
O - **Erasmiaans kwartiertje in Krimpen**
U - **Op weg naar de RSB beker**
D

Lof der zothed 2
“tolerant en verdraagzaam”
November 2011
7^e jaargang

SCHAAKVERENIGING ERASMUS

Opgericht 5 september 2005

Speelzaal:

Laurens Arcadia

Apollostraat 163

3054 TB Rotterdam

Bereikbaar met openbaar vervoer:

RET tramlijn 4 (halte Bergse Dorpsstraat,

dan lopend noordelijk via Argonautenweg,

Junolaan naar Apollostraat)

Schaken voor senioren en oudere jeugd vanaf ongeveer 16 jaar:

- maandagavond
- 20.00-24.00 uur
- interne competitie
- externe competitie 7 wedstrijden per seizoen tegen andere verenigingen
- contributie € 95,- (1 juli – 1 juli d.a.v.)
- contributie dubbelleden € 55,-
- jaarlijks Open Watertorentoernooi
- jaarlijks Open Rapidtoernooi

Jeugdafdeling vanaf ongeveer 6 jaar:

- maandagavond
- schaakles: 19.00 – 19.45 uur
- jeugdcompetitie: idem
- begeleiding naar erkende schaakdiploma's
- Erasmus voorjaarstoernooi
- Deelname aan RSB jeugdtoernooien
- Oudere jeugd kan meedoen aan interne/externe competitie senioren
- Contributie € 45,-

Ereleden:

Jan van Dijk (Schiebroek)
Arie de Jong (NRSG/WS)
Henk J. de Kleijnen (Schiebroek)
Jan van Rijn (Schiebroek)

Lid van verdienste:

Ron Ansem (Erasmus)
Jan van Rijn (RSB)

BESTUUR

Voorzitter:

Frank van Zutphen

Telefoon: 06-41424557

e-mail: voorzitter@sv-erasmus.nl

Secretaris:

Leo Verhoeven

Telefoon: 010-46139179 en 06-17883226
(doordeweeks na 18.30 uur)

e-mail: secretaris@sv-erasmus.nl

Penningmeester:

Jan Melis

Telefoon: 010-4653714

Rekening: 1138.34.098 t.n.v. sv-erasmus

e-mail: penningmeester@sv-erasmus.nl

Competitie leider intern:

Jaap van Meerkerk

Telefoon 010-4213746 en 06-24213858

e-mail: competitieleider@sv-erasmus.nl

Wedstrijd leider extern:

Paul Wilhelm

Telefoon: 0181-849702

e-mail: wedstrijdleider@sv-erasmus.nl

Jeugd leider:

Joram Simons

Telefoon: 010-4653262

e-mail: jeugdleider@sv-erasmus.nl

Algemeen bestuurslid:

Arie de Jong

Telefoon: 010-4823969

PR functionaris:

Funcctie vacant

Redactie clubblad:

e-mail: redactie@sv-erasmus.nl

Funcctie vacant

a.i. Arie de Jong

Website:

www.sv-erasmus.nl

HERSTART JEUGDAFDELING

onder leiding van Joram Simons

Camiel, Jaysen, Jelger, Livia, Josten, Jonas, Casper; dit zijn de namen van de kinderen die elke maandagavond van 19.00 tot 20.00 uur, binnen onze schaakvereniging, gebogen zitten achter de schaakborden.

Leergierig, enthousiast en gezellig werken ze aan de hand van de stappenmethode van Brunia en Van Wijgerden. Voor alle zeven geldt dat ze enige ervaring hadden op schaakgebied, waardoor we de allereerste stappen konden overslaan. Hoewel er verschillen in niveau zitten tussen de pupillen hebben ze allen een zekere aanleg, waardoor we snel door de oefenstof heen kunnen gaan.

Dit betekent dat er al uitdagende oefeningen tussen zitten, waarbij ik zelf soms ook goed moet kijken!

De ambitie van dit jaar is om deze groep bij elkaar te houden en daarnaast op scholen en activiteiten in de deelgemeentes onze schaakvereniging verder te promoten. Ik zie hier vooral een taak weggelegd voor mij als jeugdleider, maar sta vanzelf open voor suggesties die anderen hierin hebben. Mochten we verder gaan groeien binnen onze jeugdafdeling dan hoor ik graag terug of er leden zijn die eenmalig of met enige regelmaat bereid zijn om te ondersteunen bij de lessen. Idealiter is er 1 begeleider op 5 pupillen.

Over een paar maanden zal ik verder berichten over de ontwikkelingen van de pupillen en de "herstart" van de jeugdafdeling binnen onze schaakvereniging.

VALSE START IN MOORDRECHT

Arie de Jong

Op maandag, 10 oktober, reisde ons tweede team om uiteenlopende redenen met een drietal invallers af naar Moordrecht. De borden 1,2 en 4 met als gedachte bezetting Van Meerkerk, Kleinjan en Verhoef moesten worden vervangen en dat werkte door in de bezetting van de andere borden. Gevolg: een of meer plaatsjes opschuiven naar een zwaardere tegenstander. Ook de vervangers waren ervaren spelers, zij werden ingezet aan de borden 6,7 en 8.

Aan bord 3 viel al snel een beslissing.

Arie de Jong – Justin Jacobse

Een Weens gebakje, recept Bengt Larsen

1 e4, e5 2. Pc3, Pc6 3. g3

Larsen heeft zich met deze speelwijze, in plaats van 3. f4, nogal bezig gehouden.

3... Pf6 4. Lg2, Lc5 5. d3, d6 6. Pa4, Lb6 7. Pxb5, axb6 8. Lg5, h6 9. Lxf6, Dxf6 10. Pe2, Lg4 11. Dd2, Lxe2 12. Dxe2, Pd4 13. Dd1, h5

Uit deze rustige opening is een gelijkwaardige stelling ontstaan. Wit was

zich hier terdege bewust van de zwarte mogelijkheden: op de h- of de a-lijn, namelijk drukzetten met verdubbelde torens. Het strategische witte plan is daarentegen: afruilen van alle stukken.

14. c3, Pe6 15. Df3, Dxf3 16. Lxf3, h4 17. Lg4, Pc5

Wit moet hier beslissen hoe d3 te dekken. Zowel Ke2 als Kd2 komen in aanmerking. Goed rekenwerk doet kiezen voor Ke2, ondanks een mogelijk Pa4, maar Wit meende zijn plannen te kunnen doorzetten.

Dus:

18. Kd2

Later toch spijt van.

18..., Ke7 19. b4, Pe6 20. Lxe6

Indachtig de gedachte strategie..., maar hier had Wit 20. h3 moeten doen om Zwart geen h-lijn spel te geven, want in dat laatste scenario staat de koning wèl verkeerd op d2!

20..., Kxe6

Zwart staat nu beter.

21. a3

Wit dacht hiermee de zwarte aanvalsplannen te kunnen opvangen. Dat zou ook zo zijn geweest, mits de koning op e2 had gestaan...

21..., hxg3 22. fxg3, Th3

De partij lijkt uit, Wit komt dat ene tempo om pionverlies te voorkomen, tekort.

23. Kc2

Met 23. Ke3 had Wit nog lang tegenstand kunnen bieden: 23..., Tah8 24. a5, bxa5 25. bxa5, Txx2+ 26. Txx2, Txx2+ 27. Ke3, Tg2 28. Kf3, Tc2 29. c4, Tb2 30. g4, Kf6 31. a6, bxa6 32. Txa6, Tb6 33. Ta7, c6 34. g5+, Kg6 35. Td7, Kxg5 36. Txd6, f6 37. Td7 en Zwart moet nog hard aan het werk.

23..., Tah8 24.Tag1, Txx2+ 25. Txx2, Txx2+ 26. Kb3, Td2 27. Kc4, b5+ 28. Kxb5, Txd3

Nu gaat een tweede pion nog verloren. Reden de koning om te leggen. Verder spelen is als vechten tegen de bierkaai. Hoe zo'n gevecht er ook mag uitzien!

De gelijkmaker liet niet op zich wachten, hoewel er toch nog heel wat tijd verstreek. Aan bord 1 verscheen een ouwe Rus,

Tsjigorin. Hij nam , onder de naam Hans Lodeweges, plaats tegen Paul Wilhelm.

Paul Wilhelm – Hans Lodeweges Tsjigorin Verdediging

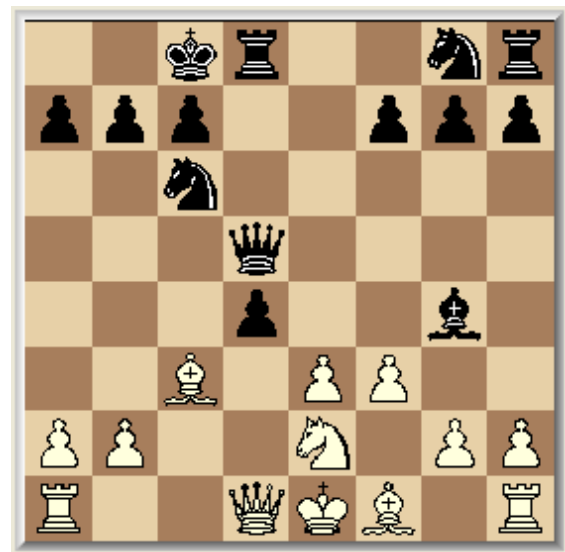
1. d4, d5 2. c4, Pc6

Daar heb je de ouwe Rus. Zwart wil 3..., dxc4 en/of Lg4 laten volgen, maar dan krijgt Wit in ieder geval goed spel en het loperpaar.

3. cxd5

Zo werd de ouwe Rus meestal niet tegemoet getreden, maar daar moet ie dan maar aan wennen! Gebruikelijk was in zijn tijd en dat was voor 1900 of net daarna, 3. Pc3 of 3. Pf3.

3..., Dxd5 4. e3, e5 5. Pc3, Lb4 6. Ld2, Lxc3 7. Lxc3, exd4 8. Pe2, Lg4 9. f3, 0-0-0

10. Pxd4, Dg5

Hier gaat het al fout. 10..., Lh5 had ontmoeten, met als mogelijk vervolg: 11. Pxc6, Dxc6 12. Ld4, Pf6 13. Tc1, Dd6 14. Da4, a6 15. Ler2, The8 16. 0-0, Pd5 17. Tfd1, f6 en Wit staat wat beter.

11. fxg4, Pf6

11..., Dxe3+ 12. De2, Pxd4 13. Dxe3, Pc2+ 14. Ke2, Pxe3 15. Kxe3 moet door het hoofd van Zwart hebben gespoekt, maar ook dan blijft hij een stuk achter.

12. Df3, The8 13. Df5+, Dxf5 14. Pxf5, Pxd4 15. h3, Pxe3 16. Pxe3, Txe3+ 17. Kf2

Voor het stuk heeft Zwart 2 pionnen in compensatie, maar voldoende is dat bepaald niet.

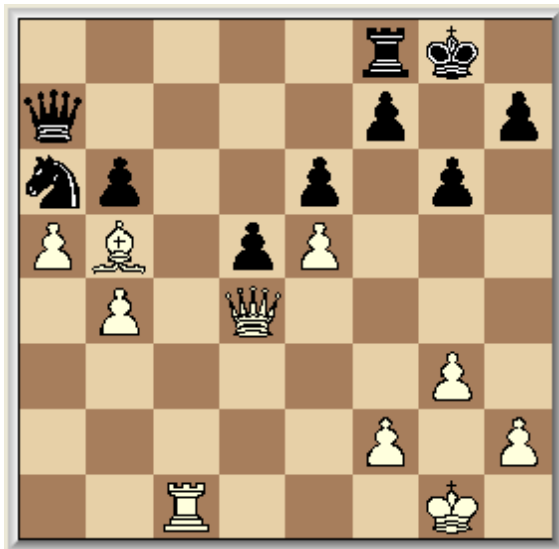
17..., Te4 18. Lxg7

Er is al weer een boer terug op het land.

18..., f6 19. Kg3, Td6 20. Kh2, a6 21. Tc1, Pe5 22. Tc2, b5 23. Le2, Te6 24. Kg3, h5 25. Lxh5

En hier eindigt het verhaal, met een tussenstand van 1-1. Dat bleek het hoogst haalbare te zijn in deze match!

Frits Steenbergen miste ook al zijn "finest moment" en dat aan het einde van de partij! Aan bord 4 ontspan zich een ingewikkelde strijd, waarin Frits op de damevleugel vol aan de handrem moest trekken.

Zo is de stand na de 27^e zet van Wit, die er duidelijk beter voor staat dan Frits.

27..., Pc7 28. Ld3

Scherper lijkt: 28. Ld7, Tb8 29. b5, Pe8 30. Lxd8. Txd8 31. axb6, Dd7 32. Tc6

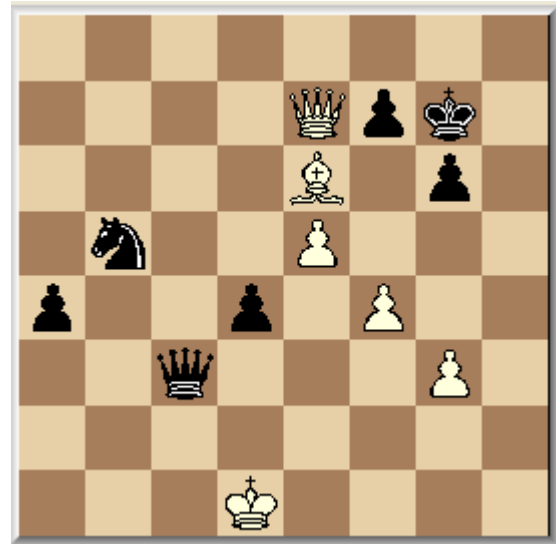
28..., Tb8 29. Tc6, Pa8 30. h4

Wit zoekt het nu aan de andere kant.

30..., Db7 31. b5, bxa5 32. h5, De7 33. hxg6, hxg6 34. Dc3, Db4 35. Tc8+, Txc8 36. Dxc8+, Df8 37. Dc6, Dd8

Zwart hangt aan het bekende zijden draadje, maar dat staat echt nog niet op breken.

38. Kf1, Kg7 39. Ke2, Pb6 40. f4, Pd7 41. Kd2, Pb6 42. Kc3, d4+ 43. Kb3, Pd5 44. Lc4, Pc3 45. Dd6, a4+ 46. Kc2, Da5 47. Lxe6, Pxb5 48. De7, Dc3+ 49. Kd1

49..., De3???

Afgrijselijk! Zwart meende schaak te bieden... De partij is gewonnen voor Zwart na: 49..., Df3+

a. 50. Kc1, Dc6+ 51. Kd2, Dxe6 enz.

b. 50. Ke1, Dxd3+ 51. Kd1, Dg1+ 52. Ke2, Pc3+ 53. Kd3, Dd1+ 54. Kc4, Db3+ 55. Kxd4, Pe2+ 56. Kxe4, Dxe6 enz.

50. Dxf7+, Kh6 51. Df8+, Kh7 52. Dg8+, Kh6 53. Dh8#

Hiermee was de reis naar de afgrond ingezet en in versnelde galop ging het verder. Eerst aan bord 5, waar Gilles Donze verloor van de klok in plaats van de tegenstander en dat was Leon Jacobse. Bij schaken hoort ook het indelen van de tijd, een onderdeel dat Gilles kennelijk onberoerd laat. Maar dan valt dus vaak het lid op de neus, zo ook in deze partij.

Gilles Donze – Leon Jacobse
Konings gambiet

1. e4, e5 2. f4, exf4 3. Pf3, Le7

Geen klassieker met g7-g5, maar de Cunningham. Doel: schaak geven met de loper op h4, maar na Lc4 en Kf1 hoort de Cunningham bepaald niet tot de beste methoden.

4. Lc4, Lh4+ 5. Kf1

Na 5. g3, fxg3 6. 0-0, gxh2+(beter 6..., d5) 7. Kh1, d5! 8. Lxd5 (8. exf5, Lf6!) 8..., Pf6 9. Lxf7+ (ook na 9. Pc3, Pxd5 10. Pxd5, Lg4 staat Zwart er beter voor) 9..., Kxf7 10. Pxf4, Tf8 (op 11. e5, Dd5+ 12. Pf3, Ph5) staat Zwart al goed in deze zogenaamde driepionnen variant. En na 11..., Kg8 voltooit Zwart als het ware toch zijn rokade en staat dan uitstekend.

5..., d6

Gebruikelijk is 5... Lf6 om nog even 6. e5 uit te lokken. Na 6... Le7 7. d4, d5! 8. Le2, g5 9. h4!, g4 10. Ph2, f3 (na 10..., h5 11. Lxf4, Lxh4 12. g3, Lg5 13. Pxd4! komt Wit in het voordeel) 11. gxf3, g3 12. Pg4, Lxh4 13. Pc3, c6 14. Kg2, h5 15. Pe3, Lg5 16. f4!, Lxf4 17. Lxh5, gevolgd door eventueel 18. Df3 heeft Wit een gunstig spel.

6. d4, Le6 7. d5

Beter: 7. Lxe6, fxe6 8. Lxf4, Pd7 9. Pc3, Le7 10. Dd3, c6 11. Te1 en Wit staat goed.

7..., Lg4 8. Lxf4, Df6

Nu heeft Zwart het betere van het spel.

9. Ld2

De voorkeur verdient: 9. Le3, Dxb2 10. Ld4, Db4 11. Pbd2, Lf6 12. Tb1 en Wit staat wat beter.

9..., Dxb2

Zwart heeft hier veel sterker: 9..., Lxf3! 10. gxf3, Dd4! 11. Dd2, Dxb2

a. 12. Pc3, Dxa1+ 13. Kg2, Dxh1+ 14. Kxh1, Pd7 15. Pb5, Kd8 16. La5, Pb6 en Zwart staat goed;

b. 12. Lc3, Dc1+ 13. Kg2, Dg5+ 14. Kf1, Dh6 15. Pd2, Lf6 16. Lxf6. Pxf6 17. Tb1, b6 en ook dan staat Zwart goed.

10. Lc3, Db6 11. Ld4, Db4 12. Dd3

12. Pbd2, Lf6 13. Tb1, Da5 14. Tb5, Da3 15. Lxf6, Pxf6 16. Txb7, Kd8 17. h3, Lc8 18. Tb3, Da4 19. e5, Pe4 20. Pxe4, Dxc4+ 21. Dd3, La6 22. Kf2 en Wit staat iets beter.

12..., Lf6 13. Pa3(?)

13. Pbd2 is veel natuurlijker en kan tot mooie verwickelingen leiden! Zoals: 13..., Lxd4 14. Dxd4, Pf6 15. Tb1, Da3 16. e5, dxe5 17. Dxe5+, Kf8 (17..., Kd8 18. Txb7) 18. Dxc7, Pa6 19. Dxb7, Tb8 20. Dxa6, Txb1+ 21. Pxb1, Dc1+ 22. Ke2, Dxh1 23. Dd6+, Ke8 24. Db8+, Kd7 25. Lb5+, Ke7 26. Dxa7+, Kd8 27. Kf2! En Zwart krijgt het heel zwaar...

13..., c6

Dit is minder goed. Veel beter: q3..., Da5 14. Tb1, Lxf3 15. Lxf6, Pxf6 16. gxf3, a6 17. Txb7, Pbd7 18. Db3, Dd2! 19. Txc7, Pc5 20. Txc5, dxc5 21. Dd4+, Ke7 22. Dc6, Pd7 23. Lb3, Df4 24. Kg2, Thc8 en Zwart staat er beter voor.

14. Tb1, Da5 15. Txb7, Lxf3 16. Dxf3, Dd2 17. Le3, Dc3

18. dxc6

Wit mist hier de aansluiting naar winst:

18. Lxa7!, Dd2 19. Le2, Dc1+ 20. Ld1, Pd7 21. Pc4, Pe5 22. Pxd6+, Kf8 (22..., Kd8 23. Lb6#) 23. Ld4!!, Ph6 (Df3 kan niet worden genomen!) 24. Lxe5, Lxe5 25. Pc4, Da1 26. dxc6, g5 27. Dh5 en Zwart kan hier wel opgeven.

18..., Pe7 19. c7, Pd7 20. Lb5

En weer is er een winstweg met: 20. Tb3, Da1+ 21. Tb1, De5 22. Lf4, Dc3 23. Dxc3, Lxc3 24. Lb5, a6 25. La4, 0-0 26. Lxd6, Pf6 27. Lxe7 en Zwart stort in.

20..., 0-0 21. Lxd7

Even hierna ging Wit door de vlag....

De volgende die door de valbijl werd getroffen was Lucian Mihailescu, die door Mick van den Berg werd verschalkt.

Uit een Konings Indiër ontspon zich een spel waarin Wit (Mick) het centrum in handen kreeg. Lucian kon moeilijk manoeuvreren aan de koningskant en moest daar een pion toegeven. Wat later ging er weer een boer op de mesthoop en nu aan de andere vleugel en van verlichting in de situatie was geen sprake.

Na 28 zetten was Zwart aan zet:

Het pleit is hier in feite al beslecht.

28..., Lxg2 29. dxe7, De8

De pion nemen lijkt nog net te kunnen: 29..., Dxe7 30. Td7, Dxd7 31. exd7, Lxf1 32. Pd4, Kh6 33. De3+, f4 34. gxf4, Lxc4

35. f5+, g5 maar schijnt bedriegt: 36. Pc6, Tbg8 37. De7, Pxd7 (*Het eerste paard naar de slager*) 38. Dxd7, Tg7 39. Dd6+, Kh7 40. Pe5, La6 41. f6, Pxf6 (*dit paard ook naar de rookworst*) 42. Dxf6...

30. Kxg2, Dc6+ 31. Kh2, Dxc4 32. Td7, Tbe8 33. Tfd1, Pxg3

Zwart staat al zeer moeilijk, maar had toch nog Kg8 moeten proberen.

34. Dxc3, Pg4+ 35. Kg1, Dxe6

Ook nu geen lang leven meer voor dit paard na 36. hxg4, fxg4 37. Pf4, Dc6 38. T1d5 en Zwart is machteloos.

36. T1d6, De3+ 37. Dxe3, Pxe3 38. Pf4, Pc4 39. Txc6+, Kf7 40. Pd5, Pe5

Het lijkt nog wat!

41. Tf6+, Kg7 42. Txa7

Aardig is hier dan 42. Pe6+, Kg8 43. Td8, Txd8 44. exd8D+, Kh7 45. De7+, Pf7 46. Dxf7#

Maar ook na 42. Txa7 was het voor Zwart genoeg geweest: Opgegeven.

Daarna werd enige troost geschonken!

Aan bord 7 hield Bram de Knecht Ad Multem in bedwang. De hele partij opvoeren gaat te ver. We bezien wel het eindspel, dat na de 28^e zet werd bereikt:

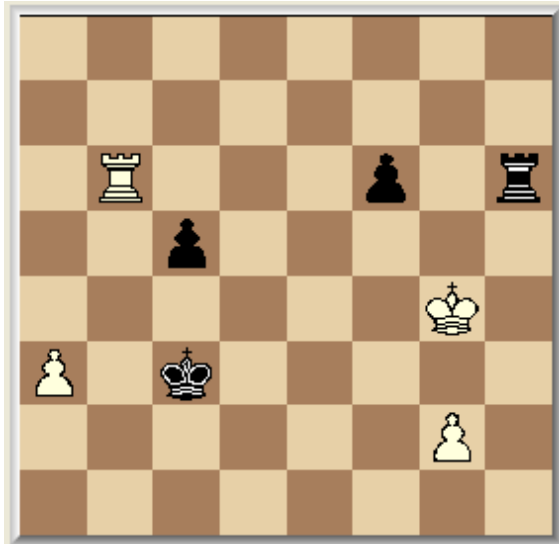

29. Txb5, Txb5 30. gxh5, Kxf5 31. f3, e4

Dit zijn de moeilijkste momenten! Wellicht had Zwart beter 31..., a5 kunnen doen om het mes niet direct op tafel te leggen.

32. Ke3, exf3 33. Kxf3, g4+ 34. Kg3, b5

34..., Kg5 35. h6, f5 36. h7, Txb7 37. Txb6, Th1 38. Txd6, Tf1 39. Kh2
35. h6, f6 36. cxb5, axb5 37. Te2, Th7 38. Te6, Txb6 39. Txd6, Ke5 40. Tb6, Kxd5 41. Txb5, Kc4 42. Tb6, Kxc3 43. Kxg4?

De kansen zijn gekeerd. Zwart staat al beter, ook als Wit niet deze “grafzet” had gepleegd.... Zwart kan op slag winnen met 43... f5+ en de toren op b6 wordt bijgezet in het familiegraf.

43..., Tg6+

Voor open doel....

44. Kf3, c4 45. a4, Kc2

Hier is voorzichtiger: 45..., Kd4 of ook wel 45..., Tg5.

46. a5, c3 47. a6, Tg5

47..., Tg7! 48. Txf6, Kd2 49. Td6+, Ke1 50. Tc6, Kd2 51. Td6+ met herhaling van zetten, remise.

48. Txf6, Ta5 49. g4

49. Ke3, Kb2 50. Tb6+, Kc1 51. Kd3, c2 52. Tc6 ook remise.

49..., Kc1 50. Ke3, c2 51. Kd3, Ta3+ 52. Kc4, Kd2 53. Tf2+, Kd1 54. Tf1+, Kd2

55. Tf2+, Kd1 56. Txc2, Kxc2 57. Kb5

En ook dit is remise.

57..., Kc3 58. g5, Kd4 59. g6, Tb3+ 60. Kc6, Tg3 61. a7, Tg6 62. Kb7, Tg7+ 63. Kb8, Txa7

Remise.

Het grapje: 63..., Kc5 64. a8D, Kb6 faalt nog net op 65. Dd5 en Zwart kan geen mat geven (met de toren op h7 wel!)

Na deze remise was de wedstrijdstand op 4½-½ gekomen en waren de punten al in Moordrecht. Ook de laatste 2 partijen gingen verloren.

Eerst John Helstone aan bord 6. In een Trompowski raakte hij al gauw een pion kwijt aan Frank van de Pavoordt.

Frank v.d. Pavoordt – John Helstone Trompowski

1. d4, Pf6 2. Lg5, d5 3. Lxf6, exf6 4. e3, Lf5 5. c4, c6 6. Db3, Pd7 7. Pc3, Da5

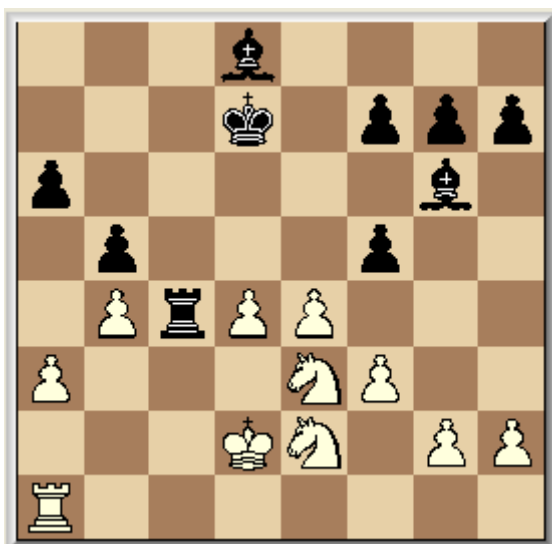
Hier al heeft Wit de kaarten in handen.

8. Dxb7 leidt tot hevige verwickelingen: 8..., Tb8 9. Dxc6, La3! 10. Dxd5, Pc5! 11. Dxf5, Lxb2 12. Td1, Dxc3+ 13. Ke2, Dxc4+ 14. Kf3, Da4 en hoewel Wit een pion meer heeft is de stelling niet echt duidelijk te noemen...

Wit koos dan ook voor het meer safe:

8. cxd5, cxd5 9. Dxd5, Lb4 10. Dxa5, Lxa5 11. Lb5, Ke7 12. Lxd7, Kxd7 13. Kd2

Wit staat er flink beter voor: pion meer en ook nog eens een betere pionnenformatie. Zwart heeft wel het loperpaar, maar voldoende compensatie is dat toch niet. In het vervolg ontstond na de 22^e zet van Wit deze positie:

De toren op c4 staat aangevallen, maar ook exf5 met winst van de looper zit in het vat. Het werd dus eieren kiezen voor het geld.

22...., fxe4 23. Pxc4, bxc4 24. f4, f5 25. Pc3, Lf7 26. Pd1, g5

Lijnen openen voor de lopers is nodig, anders gaat pion c4 even later ook de pottenbak in.

27. g3, gxf4 28. gxf4, Lb6 29. Kc3, Kc6 30. Pe3, Lc7 31. Tf1, a5 32. Pxc4, axb4 33. axb4, Kb5

Zwart verdedigt zich naar de mogelijkheden!

34. Pa3+, Ka4 35. Pc4, Kb5 36. Pa3+, Ka4 37. Pc4, Kb5

Hier had Zwart remise kunnen claimen!!

38. Pe5, Ld5 39. Pd7, Lc4 40. Ta1, e3 41. Pe5, Ld5 42. Kd3, Kxb4

Tot zover de notatie. Wit wint.

De laatste man moest nog sneuvelen en dat was Jan Smit. Jan verdedigde zich Konings Indisch tegen Pim te Lintelo, de op papier sterkste IJsselaar. Ook hij liet in de opening een veer. Op de 14^e zet penetreerde Wit via 14. Dd2-d6.

14...., Pc6 15. Dxc5, Pd4

15...., h5 was een poging Lg2 van zijn diagonaal te beroven (16. f3) en dan Pd4 doen.

16. Dxc8, Pxe2+ 17. Pxe2, Taxc8 18. Pc3, Tc4 19. Tfd1, Lc6 20. Lf1

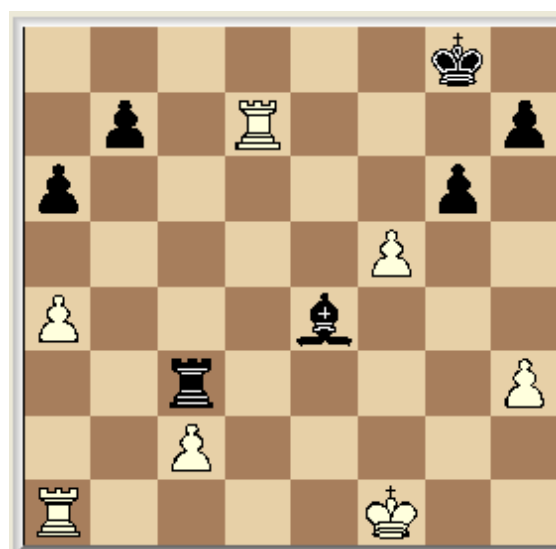
Beter eerst: 20. f3

20...., Txc3 21. bxc3, Pxe4 22. Td3, f5 23. f3

Beter: 23. Lg2!

23...., Pg3 24. Lc5, Tc8 25. Lb4, Pxf1 26. Kxf1, e4 27. fxe4, Lxe4 28. Td7, Lxc3 29. Lxc3, Txc3 30. gxf5

Deze fase is onberispelijk gespeeld en Zwart krijgt hier de gelegenheid gelijk spel te bereiken.

30...., Lxf5

Met 30..., gxf5 behoudt Zwart de lange diagonaal en blijft pion b7 gedekt. Zwart heeft dan minstens gelijke kansen!

31. Txb7, Lxh3+ 32. Kg1, Txc2 33. Td1, Tc8

33..., Tg2+ 34. Kh1, Tf2 35. Td8+, Tf8 36. Txf8+, Kxf8 37. Txh7, Le6 38. Ta7, Lc4 39. Kg2 en Zwart kan slechts afwachten totdat hij wordt matgezet op de 8ste rij.

34. Te1, Tf8 35. Tee7, Lf1

En ook opgegeven, want mat volgt.

Al met al een forse nederlaag, die toch wel geflatteerd mag heten. Voor hetzelfde geld had het 4-4 kunnen zijn...

HERINNERINGEN AAN CLUBS UIT HET VERLEDEN (2)

Arie de Jong

Het huidige Charlois/Europoort is een voortzetting van vele verenigingen, die in Rotterdam Zuid hun domicilie hebben gehad. Uiteraard Charlois zelf, dat lange tijd zelfstandig door het leven is gegaan, maar vele fusies volgden. Zo waren er Rotterdam Zuid, Trianon, Excelsior, Het Zuiden, De Zwarte Dame, de Pion en misschien nog meer die aan mijn herinnering zijn ontsnapt. Daarvan hebben er in een iets latere periode weer diverse onderdak vonden onder de naam Europoort. Later volgde dan weer de samensmelting van Europoort met Charlois.

Het was ook in die vroege vijftiger jaren, dat er een scheuring plaats vond in de Rotterdamse Schaakbond, omdat Chris Goris, eminent bestuurder van de schaakvereniging "Kralingen", het oneens was met de contributiepolitiek van de bond en overging tot de oprichting van een wilde bond. De contributie bedroeg in dat nieuwe gezelschap een dubbeltje en dat getal sprak in die roerige tijden velen aan...

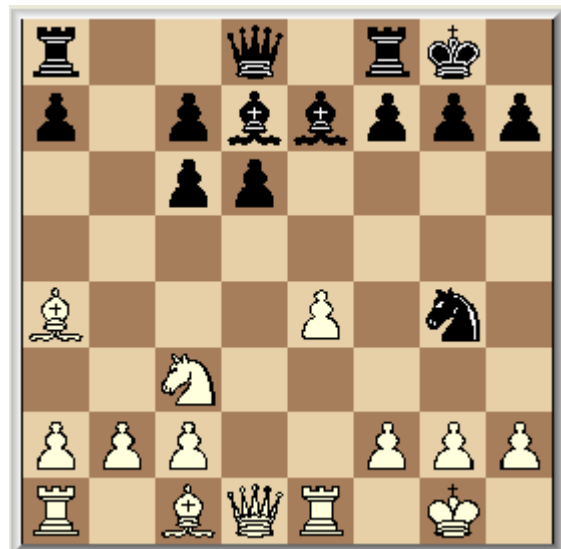
Het bestaan van die afscheiding heeft enkele jaren geduurd. Een aantal van de bovengenoemde clubs heeft er deel van uitgemaakt.

Tegen illustere namen uit dat verleden heb ik plaats genomen achter het bord en sommigen daarvan wil ik wel weer eens aan de vergetelheid ontrukken.

Zo was er Maurice van Ommeren, bekend onder de roepnaam Maus. Hij speelde bij Het Zuiden 1 en de ontmoeting in de Promotieklasse tussen PTT 1 en de zuiderlingen vond plaats op 9 januari 1959. Het werd een langdurige voorstelling, die pas werd beslist toen Maus zijn ongeduld niet meer kon bedwingen. Vanwege de lengte van de partij moet ik uw ongeduld dus ook even op de proef stellen!

A. de Jong – M. van Ommeren

1. e4, e5 2. Pf3, Pc6 3. Pc3, Le7 4. Lb5, d6 5. d4, exd4 6. Pxd4, Ld7 7. 0-0, Pf6 8. Te1, 0-0 9. Pxc6, bxc6 10. La4, Pg4

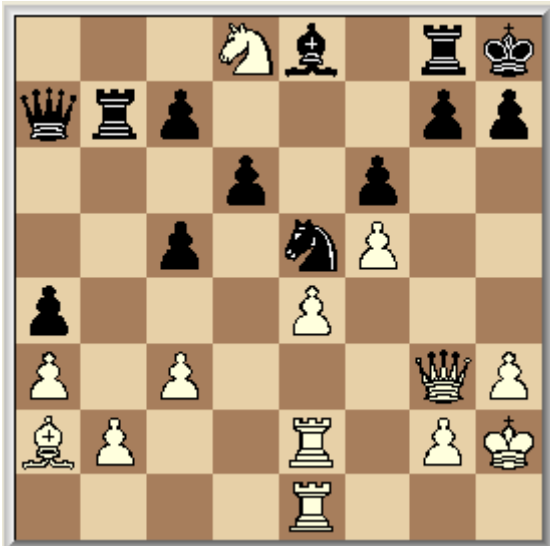

Ik herinnerde mij tijdens deze partij een bijna identieke stelling (met de loper op c4), die ik in 1948 tegen Anton Oomen met Zwart had gehad. Anton speelde toen 11. f4 en werd na 11..., d5 12. exd5, Lc5+ 13. Le3 (13. Kf1, Pxd2+ 14. Ke2, Lg4 is ook niet alles...) snel naar de afgrond gevoerd.

11. h3, Pe5 12. Lb3, Lf6 13. Le3, Dc8 14. f4, Pg6 15. Df3, a5 16. Tad1, Le8

16..., Lxc3 17. bxc3, a4 19. Lc4, Le6 20. De2, Lxc4 21. Dxc4, De6 22. Dxc6, Dxa2 23. Dxc7, Dxc2 24. f5, Pe5 25. Dxd6, f6 en Wit staat iets beter.

17. Ld4, Lxd4 18. Txd4, Da6 19. Td2, Kh8 20. Kh2, f6 21. a3, Tb9 22. Pd1, a4 23. La2, Da5 24. Tde2, Ld7 25. c3, Dc5 26. Pf2, Tb7 27. Pd3, Da7 28. Dg3, c5 29. f5, Pe5 30. Pf4, Le8 31. Pe6, Tg8 32. Pd8

32..., c4!

Het juiste antwoord.

33. Pxb7, Dxb7 34. Dh4, Db5 35. Lb1, Lc6 36. Td2, Dc5 37. Df4, Te8 38. De3, Da5

Het probleem is, hoe de stelling te openen.

39. Dd4, Db5 40. Tee2, Kg8 41. La2, Kf8 42. Lb1, Ke7 43. La2, Tg8 44. Te3, h5 45. Tg3, h4 46. Te3, g6 47. Tf2, gxf5

Qua materiaal heeft Wit het beter gedaan, maar Zwart heeft positioneel er uit gehaald wat er in zit. Hoe de stelling te openen?

Die vraag heeft Zwart nu dus beantwoord... door zijn geduld te verliezen!

47..., g5 houdt de zaak weer muurvast in de greep en het is niet te zien waar een breekijzer van nut kan zijn.

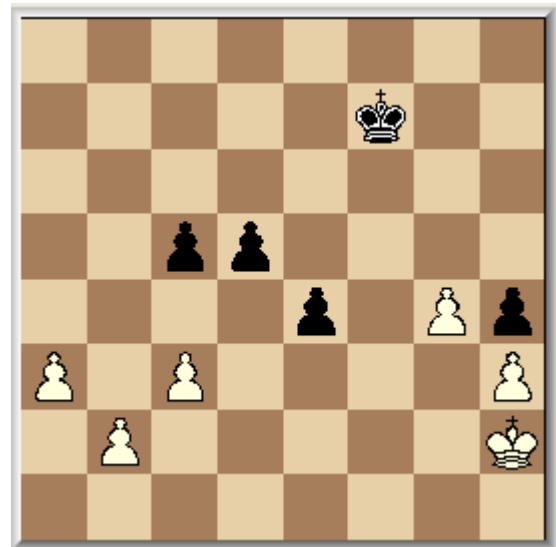
48. exf5, Kd7

Wellicht had Zwart de kaarten gezet op de open komende g-lijn, maar 49. Dxb7, Dd5 50. Tg3, Txb7 51. Dxb7 is alleen maar goed voor Wit en ook beter dan het antwoord dat ik zelf koos:

49. Txe5, Dxe5+

49..., fxe5 50. Dxb7

50. Dxe5, fxe5 51. Lxc4, d5 52. Le2, Kd6 53. f6, Ld7 54. Ld1, c5 55. f7!, Tf8 56. Tf6+, Ke7 57. Ta6, Txf7 58. Lxa4, Lxa4 59. Txa4, e4 60. Ta7+, Ke6 61. Txf7, Kxf7 62. g4

Hier gaf Maus de strijd op, toch wel wat te vroeg! Misschien overtuigd dat vrijpionnen op 2 vleugels niet te stoppen zouden zijn. Echter, de winstvoering is nog altijd een hele opgave. Probeer het maar eens!

Een andere coryfee van Het Zuiden was Jo Sterk, een speler die letterlijk zijn naam eer aan deed. Op 14 oktober 1960 speelde in de Promotieklasse zich tussen ons op 14 oktober 1960 het volgende af:

A. de Jong – J.J. Sterk

1. c4, Pf6 2. Pc3, g6 3. g3, Lg7 4. Lg2, 0-0
5. d4, d6 6. Pf3, Pbd7 7. 0-0, e5 8. e4, c6
Zo is, via omwisseling van zetten, gewoon
Konings Indisch op het bord gekomen.
9. h3, a6 10. Le3, Da5 11. a3, Dc7 12.
Tc1, Te8 13. Dc2, Pb6 14. b3, a5 15. c5,
Pbd7 16. Tfd1, exd4 17. cxd6, Dxd6 18.
Pxd4, Dxa3

Zwart heeft een pion veroverd en Wit moet
zoeken naar een antwoord. Dat werd:

19. Pdb5!?, cxb5 20. Pxb5, Db4
20..., Df8 21. Pc7, Tb8 22. Pxe8, Dxe8 23.
Dc7, Ta8 24. e5, Ph5 25. Lxb7, Lxb7 26.
Txd7, La6 27. Te7, Df8 28. g4, Tc8 29.
Da7, Ta8 30. Dc5 en Wit staat geweldig.
21. Pc7, a4 22. Pxa8, axb3 23. Dc4, Dxc4
24. Txc4, Pe5 25. Tb4, Le6 26. Pc7, Pc6
27. Txb7, Pa5

Zwart heeft als troef de b-pion, gedekt en
gesteund door lopers.

28. Tb5, Lc4 29. Txa5, Tc8 30. Ta8!,
Txc8 31. Pxa8, b2 32. Td8+

Zwart geeft op, na 32..., Lf8 volgt 33. Tb8
Niet alleen gaat de b-pion verloren maar
ook blijft Zwart een volle toren achter.

Maus kreeg ik nog eens tegenover me in
1964, het jaar waarin de PTT-
schaakafdeling, inmiddels gedecimeerd tot
11 man, besloot zich “en bloc” aan te
melden als lid van Wilhelm Steinitz. In de

ontmoeting Wilhelm Steinitz 1 – Het
Zuiden 1, promotieklasse RSB, speelde
zich op 6 november 1964, aan bord 5, het
volgende af.

Van Ommeren – De Jong

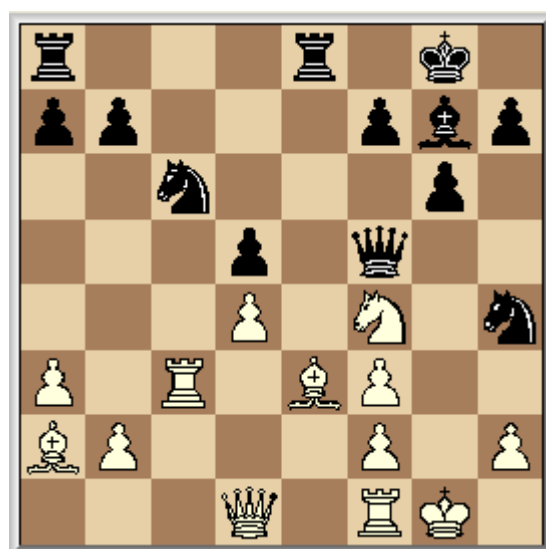
1. Pf3, c5 2. e4, g6 3. Lc4

Een beetje vreemde zet.

3..., Lg7 4. c3, Pc6 5. a3, e6 6. 0-0, Pge7
7. d4, cxd4 8. cxd4, d5 9. exd5, exd5 10.
La2, Lg4 11. Le3, 0-0 12. Pc3, Lxf3 13.
gxf3

Deze verzwakking krijgt snel gevolgen.

13..., Dd7 14. Pe2, Pf5 15. Tc1, Tfe8 16.
Tc3, Ph4 17. Pf4, Df5

18. Kh1

Maus liet hier een geweldige kans lopen
om de partij te compliceren. Hij had hier
toch: 18. Lxd5, Tad8 19. Le4, Dg5+ 20.
Kh1 moeten spelen.

Na 20..., Lxd4 21. Td3, Lxb2 22. Tg1,
Da6 23. Pd5, f5 24. Ld2, Dc5 25. Db3,
fxe4 26. Pc7+, Kh8 27. Dxb2+, De5 28.
Lc3, exd3 29. Txd8, Txd8 30. Lxe5+ had
hij aan het langste eind getrokken en na
20..., Txd4 21. Db3, Txe4 22. fxe4, Lxc3
23. bxc3, Dg4 24. f3, Pxf3 25. Dxb7, Txe4
26. Da8+, Kg7 27. Lc5, Dxf4 28. Lf8+,
Kf6 29. Dxc6+, Kg5 30. Ld6!, Dd3 31.
Dd7, De2 32. Dh3, Te3 33. Lg3, Td3 34.
Dg2, De4 35. Le5+, Kh6 36. Ld4 had hij
het Zwart verdraaid lastig kunnen maken.

18..., Tad8 19. Lb1

Nu gaat 19. Lxd5 niet meer op, wegens 19..., Txd5 20. Pxd5, Dxd5 21. Tc5, Dd7! 22. Lg5, Dh3 23. Lxh4, Dxh4 24. Te1, Txe1+ 25. Dxe1, Dh3 26. Tc3, Lxd4 en Zwart zal uiteindelijk wel winnen.

19... Df6 20. Tg1, Pxd4

21. Tg3, Pdx3 22. Txf3, Pxf3 23. Dxf3, d4 24. Ld2, dxc3 25. Lxc3, Dc6

Dit maakte verdere tegenstand overbodig.

Een bekende speler bij Het Zuiden was ook C.A.F. Schijven, roepnaam "Kees".

Topspeler in die jaren was bij Het Zuiden Henk Mesman. Tegen hem heb ik eerst in latere jaren gespeeld en toen was hij geen lid van Het Zuiden en dat valt dan buiten dit kader..

HET DERDE HERSTELT ZICH

De tweede klasse, dit jaar een soort kerkhof voor de zwakste teams, nu er minstens 3 zullen degraderen, is voor ons derde team niet gemakkelijk. Eerst was er de ongezouten nederlaag in Overschie, nu wachtte HZP Schiedam 2 ons op met achter het schild snode plannen! Maar ons team wist zich ditmaal te vermennen en de zege uit het vuur te slepen!

Het werd een taaie strijd, die de eerste 3 ronden alleen maar remises opleverden.

René Weerts was deze keer kopman van het team en moest het met zwart opnemen tegen Freerk Gerkema, een ervaren strijder. Het werd een Colle systeem van Freerk en René hield het op een zwarte Pirc opstelling. Wit probeerde het wel, maar Zwart hield de gang van zaken goed in de gaten.

Zo was de positie na 18 zetten van Wit (e4-e5).

18..., Pf5

18... dxe5 19. dxe5, Pd5 20. Lg5, f6 21. exf6, Lxf6 22. Lxf6, Pxf6 was ook mogelijk geweest.

19. exd6, Pxd6 20. Pe5, Lxe5 21. dxe5, Pb5 22. Txd7, Dxd7 23. Pxb5, axb5 24. Dd6, Td8 25. Td1, Dxd6 26. Txd6, Txd6 27. exd6

Wat rest is een bord zonder mogelijkheden. De witte pion staat binnen het kwadraat van de zwarte koning, dus had hier al remise kunnen worden gegeven. Er werden nog 10 zetten aan vast gekoppeld, maar aan het resultaat veranderde niets.

Lucian Mihailescu zetelde aan bord 2 en was nog iets eerder klaar. Over de uitslag was hij niet tevreden! Hij had Wit in een Franse ruilvariant. Na 9 zetten van Wit ontstond dit beeld:

Jan Brand had hier 9..., c4 kunnen spelen en dringt daarmee Ld3 naar e2 terug, want 10. Lxh7+, Kh8 levert geen resultaat op.

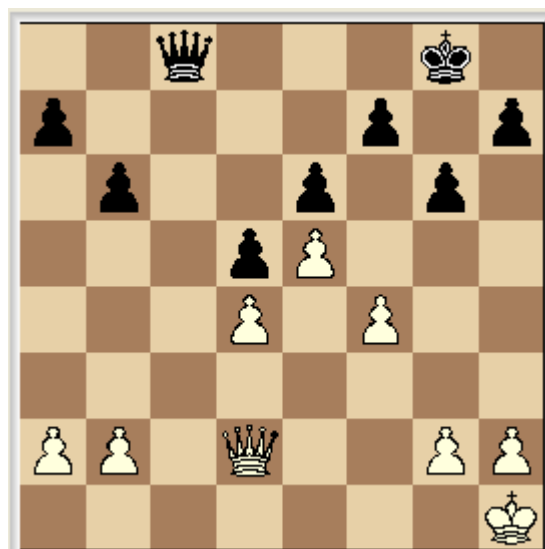
9..., Dc7 10. h3

Dit was het moment dat na de partij de onvrede veroorzaakte bij Lucian. Hij had hier de oude klassieker van stal kunnen halen: 10. Lxh7+, Kxh7 11. Pg5+, Kg8 12. Dxc4, Lxh2+ 13. Kh1, Lf4 14. Lg3!, Pg6 15. Pdf3, Te8 16. Dh5, Pc6 17. Dh7+, Kf8 18. Ph4!, Pce7 19. Tae1, cxd4 20. Txe7!, Kxe7 21. Pxc6+, fxc6 22. Dxc7+, Kd8 23. Df6+, Kc8 24. Lxf4, Dc6 25. Dxd4 en Wits voorsprong is zo groot, dat winst vrijwel verzekerd is.

10... Lxf3 11. Pxf3, Pg6 12. Te1, Pbd7 13. Lxg6, hxg6 14. Le7, Tfe8 15. Lxd6, Dxd6 16. Pg5, Df4 17. Pf3, Dd6

En toen was voor beiden de lol er wel van af en werd het punt gedeeld.

De derde partij die onbeslist eindigde was die van Ron Ansem, die met Wiegman er ook al niet uit kwam. De opening veranderde van Blackmar Diemer allengs in een soort Frans. En daarin draaide het uit op ruilpartijen op gezette momenten. Eerst gingen alle lichte officieren lunchen in de mess, daarna was het de beurt aan het zware geslacht om aan tafel aan te schuiven. Het kwam alleen niet tot het wassen van de vaat. Na 21 zetten waren de borden wel leeggegeten...

Met Zwart aan zet zou Dc4 nog wat kunnen beloven, maar ja, Wit was aan zet, dus remise.

En toen kwam Bram de Knecht over de streep, maar wel zonder resultaat! Al op de tweede zet vergreep hij zich door in een Morra, in plaats van d5 2..., Pc6 te doen... Daar had hij de hele partij last van, zo luidde zijn kreet van smart. Volgens Bram was het draaipunt te vinden op zet 18 toen hij Df6-b2 produceerde:

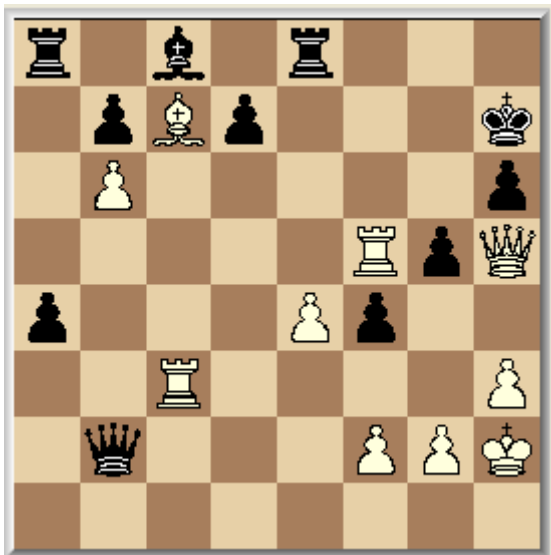
Maar het alternatief: 18..., De5 19. f4, Db2 20. Dd3, h6 21. Tc2, hxg5 22. Txb2, Lxb2 23. Dd2, Lf6 24. e5, Ld8 25. fxc5 belooft toch ook weinig goeds.

19. Pc3

Maar dit is nu ook niet bepaald het beste antwoord! Juist is: 19. Pd4, f5 (het enige antwoord, dat nog wat te bieden heeft) 20. Lc1, Da2 21. Tc2, Db1 22. Le3, Dxf1+ 23. Kxf1, f4 24. Lxf4, Lxd4 25. Ld6 en Zwart heeft ook dan weinig te hopen.

19..., f6 20. Tb1, dxa3 21. Lc1, Da6 22. b5, Da5 23. Ld2, Lxc3 24. Txc3

Nu heeft Zwart zelfs nog behoorlijk tegenspel gekregen. Dat had hij kunnen effectueren met 24..., Da2 25. Td1, e5 26. Tc7, a5 27. bxa6 e.p., Txa6 28. Lh6, Df7 29. Tfc1, Tc6 en behoudens nog wat op te lossen probleempjes mag Zwart hopen op een goede afloop! Maar zo ver kwam het dus niet. Sterker, het ging steeds verder bergafwaarts met de zwarte positie. Dat mag blijken uit het slotakkoord:

44..., Dxc3 45. Tf7+

Zwart geeft op. Uitstel, maar geen afstel geeft: 45..., Dg7 46. Txg7+, Kxg7 48. Dxe8, d6 (gaatje sluiten...) 49. Lxd6 (gaatje open) 49..., Le6 50. Le5+, Kh7 51. De7+, Kg6 52. Dxe6+, Kh5 53. Df7+, Kh4 54. g3+, fxg3+ (schaak der wrake!) 55. fxg3# (wie het laatst schaak geeft, geeft het beste schaak...). En zo stonden we warempel achter met 1½-2½.

Daar kwam verandering in! John Helstone bracht het eerste schaap over de dam. Hans Schrupf was de naam. Een Siciliaan, die begint met 1. e4, c5 2. d4 komt in de oude

theorieleer niet voor, want na 2..., exd4 3. Pf3 lijkt 3..., e5 toch wel goed voor Zwart uit te pakken! Slechts 4. c3 komt dan nog in aanmerking, maar toch...

John deed die e5 zet niet en daardoor werd het spel toch weer speelbaar voor Wit en draaide het uit op een Najdorf.

Gespeeld werd 13. Pc3-d5.

13..., Lxd5 14. exd5, Pe5

14..., Pxd5 15. Lxh7+, Kxh7 16. Dh5+, Kg8 17. Dxd5 met goed spel voor Wit.

15. Lf5, g6 16. Lxe5

Hiermee komt Zwart aan gelijk spel. Beter was: 16. Lh3.

16..., dxe5 17. Ld3, e4 18. Le2, De5 19. c4, Ld6 20. g3, Tac8 21. Pd2

21. Dd4!, Pd7 22. Tad1, f5

21..., Pd7

De pion door naar e3 om als steunpunt te dienen voor Pf6-g4-f2 was ook een mogelijkheid.

22. Tf4, f5 23. c5?

Een ongefundeerde zet. Vraag is: Hoe nu te nemen? Antwoord: 1. Met de toren (sterk), 2. met het paard (goed) en pas 3, met de looper (de minste). John koos toch voor de looper...

23..., Lxc5 24. a5, Kh8

Om d5 te kunnen nemen met de dame.

Voorstel: 24..., Ld3 25. Tf1, Dd4 26. Pb3, Dxb2

25. Db3, Ld4 26. Tb1, Pc5 27. Db4, Dg7

Waarom niet gewoon: 27..., Dxd5 28. Lc4, De5 en Zwart staat op een steenworp van winst.

Er werden nog ruim 10-12 zetten aan toegevoegd, waarna Zwart de winst kreeg toegewezen. Dat betekende weer de gelijkmaker 2½-2½.

Jan Hoek van Dijke bracht ons team vervolgens aan de leiding. Jan dacht aan het collectief, hij opende met een Colle. En Turkenburg dacht aan een Dame Indische opstelling. Alles liep op rolletjes, totdat Zwart op zet 21 zijn eigen vonnis betekende.

Jan speelde 21. c6

Antwoord:

21..., La6 22. b5

Zo lang Tc8 blijft staan, is die loper gevangen, maar op a8 heeft hij ook weinig toekomst...

22..., h5

Een keuze was: 22..., Pxd4 23. exd4, Dxf4

23. Le2

Eenvoudiger lijkt: 23. Lxf5, exf5 24. bxa6 en verder freewheelen.

23..., Lf6

Zie vorige zet!

24. Dd1, g6 25. a4

Wit versmaadt nog steeds gewoon: 25. bxa6.

25..., Pg7 26. g4. Lxd4!

Zwart schrikt wakker!

27. Pxe4

Wit kan nog altijd La6 laten verdwijnen.

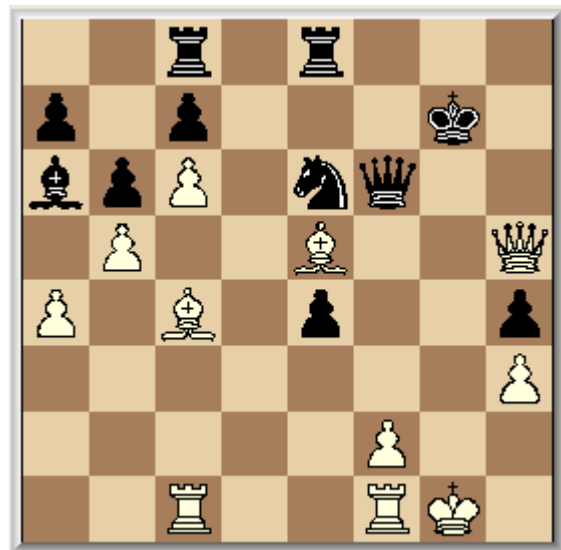
27..., e5 28. Lg3, dxe4 29. exd4, exd4 30. Dxd4, Tfe8

Na 30..., Tcd8 31. De3, Lc8 is die loper er weer bij. Wit staat dan nog wel goed, maar het wordt dan toch weer een karwei.

31. Dd7, Df6 32. gxh5

32. Dd2 was te proberen geweest.

32..., gxh5 33. Lc4, h4 34. Lh2, Df3 35. Dg4, Df6 36. Lf4, Pe6 37. Dh5+, Kg7 38. Le5

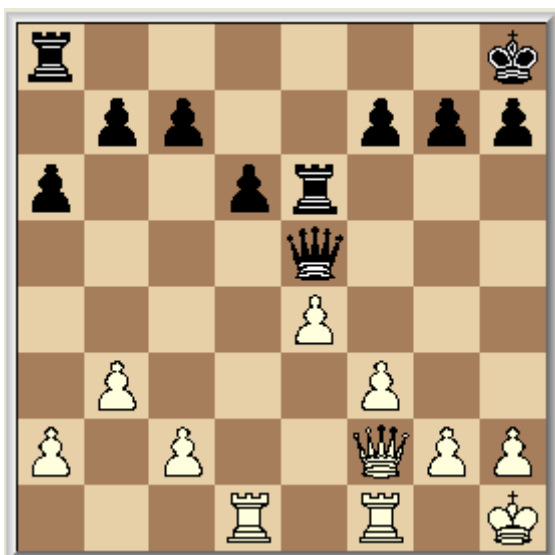
Er werden nog enkele zetten bij gedaan, maar hier is het toch wel overduidelijk!

Na het nemen van de leiding was het wachten op de consolidatie daar van.

De eerste steen werd gelegd door Joram Simons, die in een Schots opgezette partij steeds de controle wist te bewaren. Ditmaal kwam de Klassiek variant weer eens op het bord: 1. e4, e5 2. Pf3, Pc6 3. d4, exd4 4. Pxd4, Lc5

Gebruikelijk is dan: 5. Le3. In de partij speelde Arthur Barendregt echter: 5. Pxc6, Df6 6. Df3, Dxc6

Daarmee was praktisch alle gif al uit de partij. Na afruil van de lichte stukken bleef er een gelijke stelling over, die nog een vijftiental zetten werd voortgezet, voordat tot remise werd besloten.

Zo was die situatie na een dikke 20 zetten. Toen was de uitslag feitelijk al zichtbaar.

Cor van As speelde een soort koffiehuischaak, knalde alle pionnen naar de vierde rij, verloor er eentje van onderweg, maar kreeg zicht op een partij met herrie. Dit kwam op het bord na 17 zetten:

Zwart staat er op het oog nog aardig voor, maar zijn 17^e antwoord **b7-b5** kostte materiaal.

18. Lxe5, Dxe5 19. Txxg4, c4 20. Le2, b4

21. Pd1, c3 22. b3, De7 23. Pe3

23. h5 direct maakt de zaken sneller duidelijk.

23..., Ld4

Zwart had hier nog zelf h5 moeten proberen, maar misschien wilde hij het paard, dat veld b2 kan dekken, kwijt en dan proberen de dame naar a3 te krijgen.

24. Df3

24. Pf5!! maakt direct een einde.

24..., Lxe3 25. Dxe3, f5 26. Tgf4, a5 27. h5, a4 28. Lc4

Risikant en uiteindelijk onvoldoende: 28. hxg6, axb3 29. gxh7+, Kh8 30. cxb3, Txa2 31. Ld3, Ta1+ 32. Lb1, c2 33. Kxc2, Tc8+ 34. Kd2, De5 35. Ke2, Db2+ 36. Dd2, Txb1 37. Txb1, Dxb1 38. Dd4+, Kxh7 39. Th4+, Kg6 40. exf5+, Dxf5 41. Dg4+, Dxxg4 42. Txxg4+, Kf5 en er blijft alleen maar remise over!

28..., Dg5

Te proberen viel: 28..., fxe4 29. hxg5, hxg6 30. Dg3, Kg7 31. Tg1, Tf6 32. Tg4, De8 33. Tn1, Dh8! 34. De1, Dd8 35. Dxe4, De8 36. Dd3, De5 37. Dh3, Te8! 38. Dh7+, Kf8 39. Tgg1, De3+ 40. Kb1 en Zwart zal het ook dan niet redden.

29. hxg6, Dxxg6 30. e5

Wat is er tegen 30. Tg1...

30..., Dg2 31. e6

Wat is er tegen 31. Tg1...

31..., axb3 32. Lxb3, Tfc8 33. Tg1, Dd2!

Zou niet moeten kunnen. Conclusie: er is een zet niet genoteerd en 1 daarvan moet zijn geweest Kg8-h8.

34. Dxxd2

En Zwart vond het welletjes.

Een keurige opsteker voor ons team, dat nu weer zicht heeft op de toekomst. De taart kon mee naar huis!

GROOTMEESTERS EN EINDSPELEN

Het laatste deel van een schaakpartij, het eindspel, is vaak het moeilijkste deel! Lang niet alle schakers, maar ook niet alle grootmeesters zijn op de hoogte van de regels die daarin gevolgd moeten worden om succes te kunnen behalen. Het volgen van lijnen in de opening en ook het toepassen van strategieën in het middenspel is aan velen wel toevertrouwd, maar kennis hebben van eindspelsoorten, die wel of niet gewonnen zijn, is vaak heel andere koek! Zo zijn eindspelen met ongelijke materiaalverhoudingen, ook al is er matpotentieel voorhanden, niet altijd in winst om te zetten. Bekend zij de spelletjes met K+T+L tegen K+T. Winst is dan slechts mogelijk bij bepaalde randstellingen van de zwakste koning. Die kan slechts worden bereikt als die koning niet in de zogenaamde “paardoppositie” ten opzichte van de op winst spelende koning staat. In andere oppositiestanden is winst praktisch niet te realiseren.

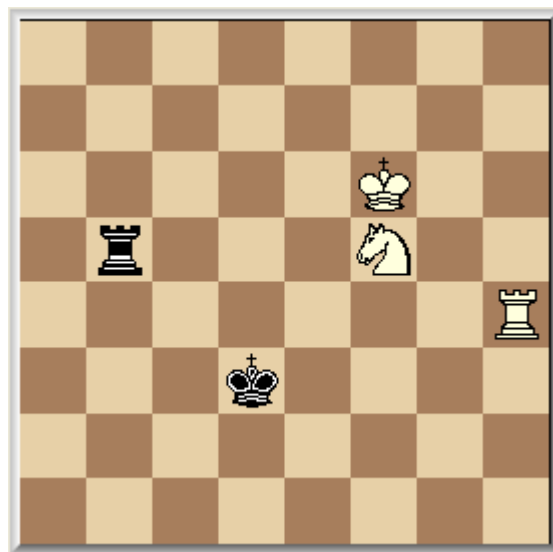
Nog veel moeilijker is winst najagen in het eindspel K+T+P tegen K+T. Al speel je met een olifant, je komt er niet door!

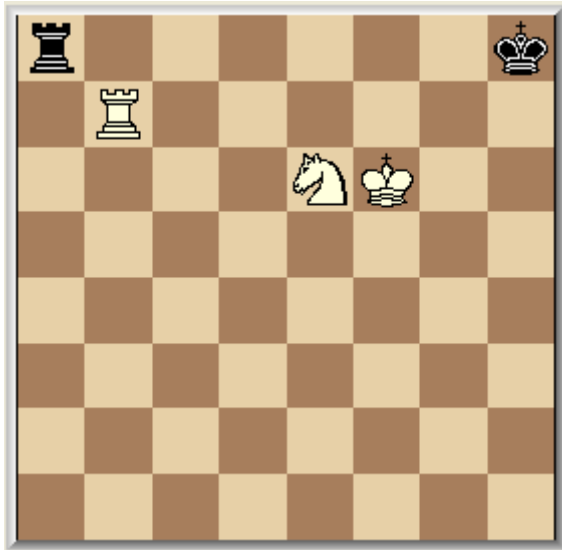
Slechts in bijzondere stellingen is op winst te spelen. Het verschil met de loper is dat het paard slechts met korte sprongen kan

meewerken en de loper kan veel vaker “stille” zetten, dus tempowinners, doen.

Toch kwam er in het deze maand georganiseerde kampioenschap van Europa voor landenteams voor, dat 2 grootmeesters, waarvan eentje echt niet de minste was (behorend bij de 10 sterksten ter wereld), vergeefs probeerden elkaar de maat te nemen! Tussen Vugar Gashimov (Rusland) en Dimitros Mastrovasilis (Griekenland) kwam het na 63 zetten van Wit (Gashimov) tot deze stelling:

Winst is slechts mogelijk als de zwakste koning op h6, h7, h8, g8 of f8 staat of op corresponderende velden op de eerste of de achtste rij. Een tweede voorwaarde is dat de zwakste toren zich bevindt op dezelfde helft als alle andere stukken. Ook moet de sterkste koning in de buurt zijn. De sterkste toren moet zo worden geposteerd, dat hij de lijn bestrijkt, die tussen de beide koningen ligt. En dan moet het paard ook nog zo staan dat het de eigen koning tegen schaak geven beschermt. Zo'n stelling is bijvoorbeeld:

Hier is dus aan alle voorwaarden voldaan.
Hoe te winnen?

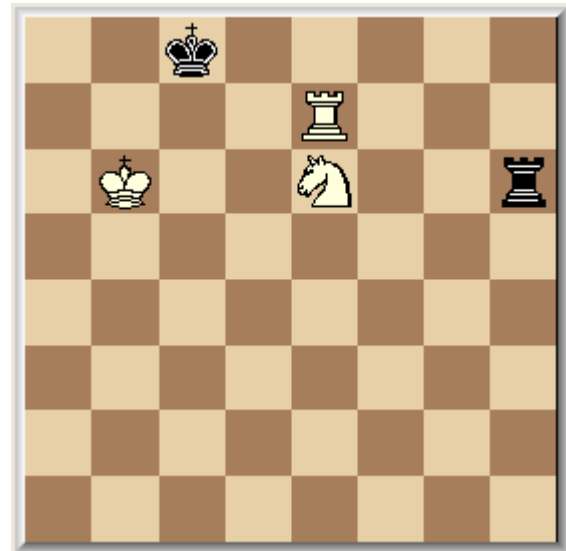
1. **Kg6** en nu:

- a. 1..., **Tg8+ 2. Kh6, Tc8** (2..., Tg1 3. Pg5 en wint) **3. Pf4, Kg8 4. Pg6** en wint door de dreiging 5. Tg7 mat
Op 4..., Tc7 volgt niet 5. Txc7 pat?, maar 5. Pe7+!;
- b. 1..., **Te8 2. Pg5, Tg8+** (op 2..., Tc8 beslist 3. Th7+, Kg8 4. Tg7+, Kf8 5. Pe6+, Ke8 6. Kf6) **3. Kh6, Tc8 4. Th7+, Kg8 5. Tg7+, Kf8 6. Ph7+, Ke8 7. Pf6+, Kf8** (7..., Kd8 8. Td7 mat) **8. Kg6** en wint (8..., Tc7 9. Ph7+!);
- c. 1..., **Tc8 2. Ta7, Tb8 3. Tc7, Ta8 4. Tc6** (de betekenis van de witte torenzetten blijkt snel) **4..., Te8** (wanneer zwart 4..., Tb8 speelt, wint Wit door de manoeuvre Pe6-g5-h7) **5. Kf7, Tb8 6. Tc5, Tb7+ 7. Pc7** en wint;
- d. 1..., **Kg8 2. Tb6, Te8 3. Tc6** (om te bereiken, dat de zwarte toren links van de witte gaat staan) **3..., Ta8 4. Pg5** (dreigt 5. Ph7!) **4..., Kf8 5. Te6, Tb8 6. Ph7+, Kg8 7. Te7** benevens 8. Pf6(+) en wint.

Als in de 2^e diagramstelling Zwart aan zet is, leveren pogingen om 1. Kg6 te beletten, niets op, daar zowel 1..., Ta6 als 1..., Tg8 met 2. Te7 wordt beantwoord. In geval van 1..., Tg8 2. Te7 is de pointe, dat de

zwarte toren niet langs de g-lijn mag spelen, bijv.: 2..., Tg1 3. Te8+, Tg8 (op 3..., Kh7 wint 4. Pg5+) 4. Pf8! en mat in 3 zetten. Deze laatste wending is belangrijk!

Er zijn nog enkele winststellingen bekend, maar het voert te ver hier uitgebreid op in te gaan. Wel nog 1 bijna gelijke stelling, maar die levert toch alleen maar remise op:

Er zijn 3 belangrijke redenen, waarom deze stelling niet te winnen is:

1. De wending 1. Ka7, dreigende 2. Tc7 mat, levert niets op, omdat Zwart over 2..., Th7! (3. Txx7 pat) beschikt. Stond de zwarte toren op g6, dan zou 1. Ka7 wel winnen;
2. Het paard staat gepend en kan dus niet zonder meer dichterbij de witte koning komen;
3. Er dreigt geen mat op de onderste rij, zodat de verdedigende toren de mogelijkheid heeft van achteren te gaan schaak bieden. Die laatste mogelijkheid bestaat ook na **1. Tc7+, Kb8 2. Tc6**, bijv.: **2..., Th1 3. Pd4, Tb1+ 4. Pb5, Tb2 5. Tc1, Tb4 6. Td1, Kc8!** en Wit komt niet verder.

Nu terug naar de stelling van Gashimov! De zwarte koning staat niet op de laatste of eerste rij en wordt daar door de witte toren dus ook niet

vastgehouden. Het witte paard staat te ver weg, ergo de belangrijkste voorwaarden om voor de winst te kunnen gaan, zijn simpel niet voorhanden. Ik laat dan een paar zetten zien:

69... Ta5 70. Ke6, Ta6+ 71. Tb4, Kd3 72. Kd5. Ta5+ 73. Pb5, Ta8

De Griek gaat dus zoals "voorgeschreven" naar achter lopen om te kunnen schaak bieden.

74. Tb3+, Kd2 75. Pc7, Tc8

Wit kan onmogelijk de zwarte koning naar de gewenste positie dwingen. Toch ging hij door tot de 103^e zet, voordat hij in remise berustte. Hieruit blijkt weer eens dat ook de groten van het bord, het bord wel eens goed mis slaan! Anderszins, geeft het ons, gewone burgers, weer moed, dat alles weten ook weer niet zo nodig hoeft!

KOUDE DOUCHE IN DE ORIËNT

Na de eerste ronde, afgesloten met een goede overwinning, mocht van het bezoek aan Rotterdam 2, afgelegd op 26 oktober, van ons eerste team opnieuw een prestatie worden verwacht. Gedurende het vorderen van de avond zag het daar ook naar uit. Nadat eerst Pietrow en Van Baarle het puur theoretische punt in een Spaans Vierpaardenspel hadden gedeeld, kwam er de snelle overwinning van Frank van Zutphen op Cor de Zwart. Nu mocht dat wel een meevaller worden genoemd, want Cor doneerde zo maar een stuk en besloot er maar gelijk het bijltje bij neer te leggen.

De Zwart – Van Zutphen

1. c4, e5 2. Pc3, Pf6 3. Pf3, d6
 3..., Pc6 is Engels Vierpaardenspel
4. g3, g6 5. Lg2. Lg7 6. 0-0, 0-0 7. Tb1, Lf5 8. d3, Dc8

Wit wil via de b-lijn actie met ondersteuning van Lg2, Zwart wil die laatste niet mee laten doen.

9. Te1, c6

Nu de loper naar h1 kan, plombeert Zwart de diagonaal.

10. b4, Te8 11. Pd2, Pa6

Deze zet kan leiden tot de ondergang! De stelling vraagt om: 11...., a6. De opstoot b5-b6 kan beter worden verhinderd.

12. Pde4, Dc7 13. b5, Lxe4 14. bxa6

Na 14. Pxe4, Pxe4 15. bxa6, Pc5 16. axb7, Pxb7 17. Da4 gaat het snel bergafwaarts. 17...., Tec8 18. Dxc6, Da5 19. Ld2, Dxd2 20. Dxb7, Tab8 21. Dxa7, Tf8 22. Txb8, Dxe1+ 23. Lf1, Txb8 24. Dxb8+, Lf8 25. a4 enz.

14...., Lxg2 15. Txb7??

Natuurlijk had moeten: 15. axb7, Tab8 16. Kxg2, Txb7 17. Txb7, Dxb7 en de kansen zijn gelijk.

15...., Da5

Nu blijft Zwart een stuk voor... reden voor Wit te capituleren.

Een vroege remise kwam tot stand aan bord 8, waar Paul Wilhelm met zwart Michael Siban verving, die overigens aan bord 3 zou hebben plaatsgenomen. Ook hier een Flankopening, met ook weer een zwarte Konings Indische opstelling. Wit kwam tot de stevige opstelling c4 en e4, waarmee pion d6 wordt belemmerd op te stoten.

10. d4

Dit leidt tot een grootscheepse stukkenruil.
10. Pd5, Pg4 11. f3, Ph6 12. f4, f5 13. fxe5, dxe5 14. Dc2, fxe4 15. Dxe4, Lf5 leidt tot meer traditionele speltypes van de Konings Indiër.

10..., exd4 11. Pxd4, Pxd4 12. Dxd4, Pd5 13. Dd2, Lxc3 14. Lxc3, Pxc3 15. Dxc3, Lh3 16. Lxh3, Dxh3 17. c5, dxc5 18. Dxc5, c6 19. Tad1, Tfe8 20. Td4

Te overwegen: 20. f3, waarmee Wit licht beter blijft staan.

20..., De6

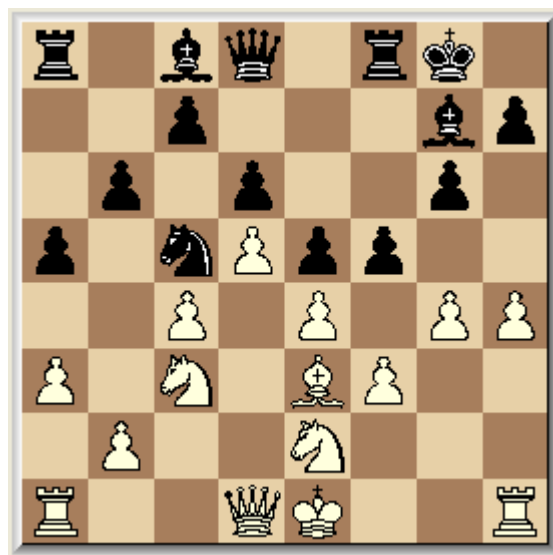
In aanmerking komt ook: 20..., Te6 om c6 zijdelings te dekken, b6 te kunnen spelen en c6-c5 in petto te hebben,

21. Tfd1, b6 22. Dd6, Dxd6

Met remise . De pionnen op e4 en c6 worden tegen elkaar weg geruild en dan blijft er niets meer over om aandacht voor te hebben.

Daarna bleef het lange tijd stil in de tent. De nodige consumpties werden in de tussentijd genuttigd in afwachting van wat er zou gaan komen. De eerste die de stilte verbrak was Ruurd Ouwehand, die remise afsprak met Aad Zonne.

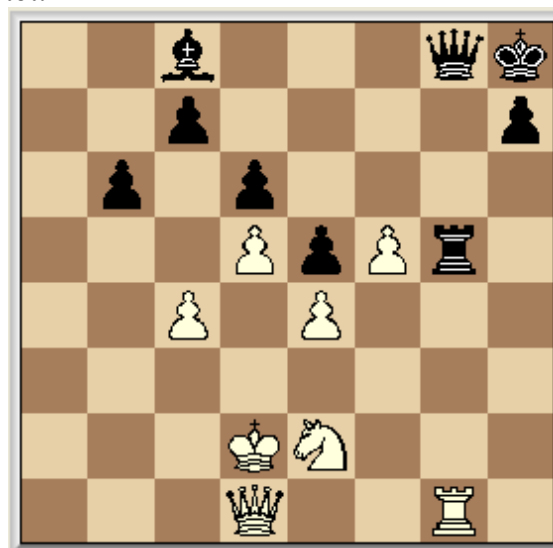
Opnieuw kwam er Konings Indisch op het bord. Ruurd speelde 5. f3, de zet , waarvan Mühring uw redacteur destijds influisterde, dat succes verzekerd was!

Maar of die bewering ook kan worden gestaafd? Deze stelling ontstond na 14..., f7-f5 Nu leidt 15. gxf5, gxf5 16. Pc1, fxe4 17. fxe4, Df6 tot een gelijke stelling.

Ruurd deed echter:

15. b4, axb4 16. axb4, Txa1 17. Dxa1, Pd3+ 18. Kd2, Pxb4 en hij leverde een boerenzoon in. Dat ging een poosje door tot:

29. Txd5, Dxd5 30. Kd3

Aad bracht toen nog een verrassing:

30..., Lxf5?! 31. exf5, Dxf5+

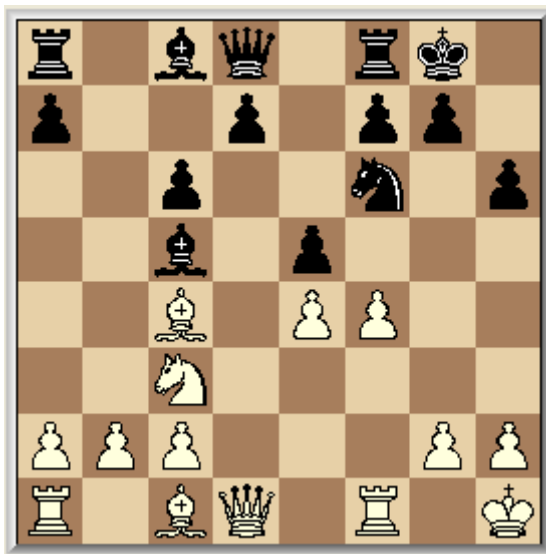
En na:

32. Kd2, Dg5+ 33. Kd3, Df5+ 34. Kd2

gingen de handjes in elkaar: remise!

Wat lange tijd werd bevreesd, werd ook bewaarheid. Cander Flanders kon het niet bolwerken tegen Martin Noordijk. In een Siciliaan ging het al in de opening niet naar

wens en werd een pion ingeleverd. Daarnaast was de stelling ook al niet bepaald “om over naar huis te schrijven”!

Martin Noordijk had **10. f2-f4** gespeeld en een goed antwoord lijkt nu **10... , Ld4** en Wit moet dan eerst maar eens een goede zet zien te vinden. Het werd echter:

10... , d6

En na:

11. fxe5, dxe5

11... , Pg4?! 12. Lf4, Pf2+ 13. Txf2, Lxf2 14. exd6, Le6 15. Df3, Lc5 16. Lb3, Lxb3 17. axb3, Dd7 18. Dg3, Kh7 ontstaat er een ander spelbeeld , waarin alles draait om pion d6 en Zwart beslist niet van de mat gespeeld wordt.

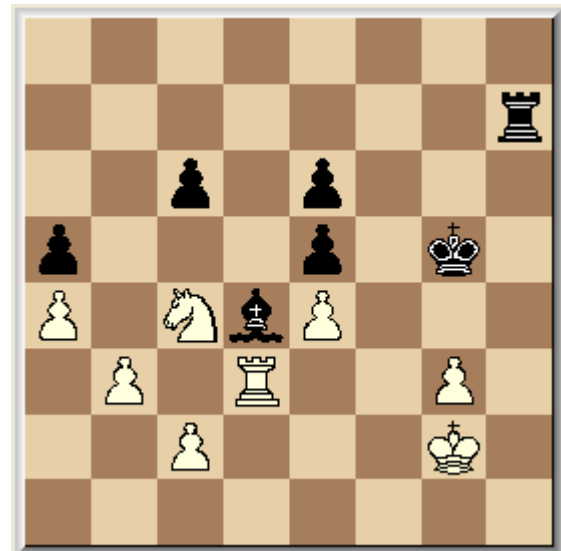
12. Dxd8, Txd8 13. Lxh6, Pg4?

Wit kan nu groot voordeel krijgen met 14. Txf7!, gxf6 15. Td7+, Kf8 16. Txd8+, Ke7 17. Td2, Pf2+ 18. Txf2!, Lxf2 19. Tf1, Ld4 20. Tf7+, Kd6 21. Tf6+, Kc5 22. Lb3, Le3 23. Txc6+!, Kxc6 24. Ld5+ en de overvloed aan pionnen staat borg voor de zege.

14. Lg5, Tf8 15. h3, Pe3 16. Lxe3, Lxe3 17. Tf3, Lc5 18. Taf1

Zwart kan feitelijk geen vin meer verroeren en moet nog meer achterstand in stelling accepteren.

18... , Le6 19. Lxe6, fxe6 20. Txf8+, Lxc8 Zwart “keepste” waar het moest en kon, maar het liep uit op:

32... , Th7+ 33. Kg2, Kg4

33... , Ta7 34. c3, Lc5 35. Pxe5, Ta6 is ook maar uitstel van executie...

34. c3, La7 35. Pxe5+, Kg5 36. Td7, Txd7 37. Pxd7

Dan wilde Cander Kf6 spelen, maar ja , dat gaat niet... dus werd het maar opgeven al was het maar omdat de tijd ook nog bijna op was.

De hoop was gevestigd op Leo Verhoeven, die het John Schell in een Flankspel danig lastig maakte. Op een gegeven moment besloot John een pion te offeren, maar hij had niet gezien dat juist op dat moment er een verborgen ressource in de stelling zat. Daty moment diende zich aan na de 20^e zet van Leo: Pb1-c3:

20..., Pd5

Wat had kunnen gebeuren na 20..., c6?

21. bxc6, Lh5! 22. g4, Lxg4 23. Dxc4, Tg5! Er blijft dan niet anders dan 24. Dxc5, Lxg5 25. cxb7, Df6 en Zwart heeft de betere kansen!

21. Lxd5, exd5 22. Dxd5, Dc8 23. Dc4, Ld6 24. e4, c6 25. e5, Le7 26. bxc6, bxc6
Hierna had Wit rustig Pxa4 kunnen doen en het spel verder naar zich toe trekken.

Het werd:

27. f4

Vervolgens waren er 2 handicaps te overwinnen: Leo moest tegen de klok spelen en uw redacteur tegen Leo's bekende hiërogliefen in die tijdnood...

Leo wist die tijdnood niet goed te bespelen en kondigde een poosje verder remise aan, wat werd aangenomen door John. Uw redacteur probeert hier het spel zo te vervolgen:

27..., Lf5 28. Td2, Le6 28. De2, Td8 29. Tc1

Verder raakte ook uw redacteur niet.

Wel belandde er nog een wit paard via f5 op e3, een zwarte loper op f8, een zwarte dame op e4 en een wit paard dat op d5 sloeg.... Enfin, u begrijpt, er zijn kennelijk heel wat zetten gedaan, die niet aan papier zijn toevertrouwd en ook niet door een toevallige passant zijn genoteerd. Zeker is wel, dat remise is genoteerd op het uitslagenpapiertje.

Daarmee was de tussenstand 3-3 geworden en waren nog 2 potjes gaande, waarvan er 1 gunstig en 1 ongunstig stond, dus was 4-4 te verwachten.

Wim de Paus en Olivier Vrolijk voerden een heerlijke strijd op. Beiden zochten hun heil in de aanval, dus valt er altijd wat te genieten.

Na 13 zetten al! Indruisend tegen alle schaaklogica: 2 vleugels niet ontwikkeld, de dames al vroeg op pad. Wie heeft de beste kaarten in handen?

14. e5

Je zou verwachten: 14. dxe6, Lxe6 15. Ph3, Ta7 16. Pf4, Lf7 Wit moet dan doorbijten met 17. g4, b4 (Zwart kan slechts hopen op tegenspel) 18. Pcd5, Lxd5 19. Pxd5, b3+ 20. c3, Pxd5 21. Lc4!!, Tg7 22. Lxb3!, Txf3 23. Lxd5+, Kh8 24. 0-0-0 en Wit heeft de beste kansen.

14..., dxe5 15. d6, Ta7 16. 0-0-0, Tg7

Te langzaam. Het is nu Zwart die actief moet zijn met: 16..., b4 17. Pb1, Lb7 18. Ph3, Ld5 19. Pg5, Dxa2 20. Ld3, Tg7 (nu wel) 21. Pxd7?!, Txd7 22. Dxc6+, Tg7 23. Dh6, Kf7 en Zwart loopt er uit.

17. Kb1, Ld7

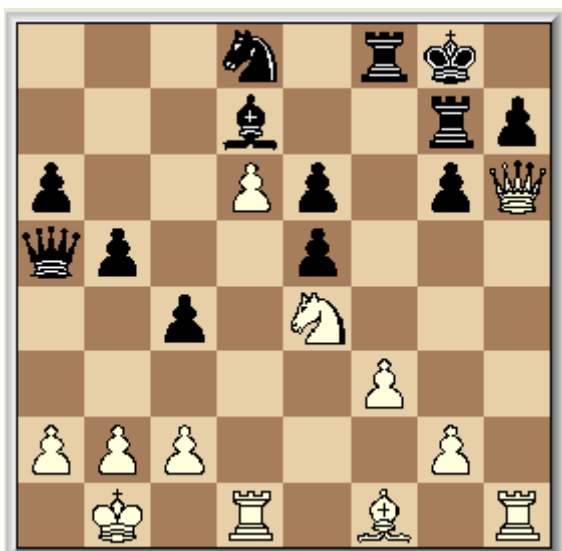
Zwart moet actief blijven! Dus: 17..., c4! 18. Ph3, b4 19. Pe4, Pxe4 20. fxe4, b3 21. axb3, cxb3 22. cxb3, Pc6 en Zwart staat er beter voor.

18. Ph3, Pc6 19. Pg5, Pd8

Doel: Via f7 Pg5 zich laten verklaren. Maar via b4 had dit paard zich met de aanval op Kb1 kunnen bemoeien.

20. Pce4, Pxe4 21. Pxe4, c4

Misschien beter: 21..., Lc6 22. Pxc5, Ld5 23. a3, b4 24. De3, Pb7 25. axb4, Dxb4 26. Txd5, exd5 27. Pe6, Tgf7 28. Pxf8, Txf8 29. Lxa6, Pxd6 30. Dxe5, Tf5, maar ook dan heeft Wit goede kansen.

22. Dh3

Sterker: 22. Dh4, Tf4 23. Pf6+, Kf7 24. Pg4, Kf8 25. c3, Lc6 26. Dg5, Tf5 27. De3, b4 28. Ph6!, b3 29. a3, Th5 30. Lxc4
De zwarte aanvalskansen zijn verdwenen en Wit staat er prima voor.

22...., Tf5 23. g4, Tf4 24. g5, Lc6 25. Pf6+, Kf7 26. Lg2, c3

27. bxc3

27.Dh6, Db4 28. Dxc3, Kxc3 29. Th7+, Kf8 30. Th8+ met remise.

27...., Dxc3

27...., Ta4 28. Dh6 is ook remise.

28. Td3, Tb4+ 29. Kc1, Db2+ 30. Kd2, Tc4 31. Tc1, Td4

Mogelijk: 31...., b4 32. Pg4, Lb5 33. Kd1, Td4 34. Txd4, Dxd4+ 35. Ke1, Dc3+ 36. Kd1, Kf8 37. Dh2, Pc6 38. Lh1, Pd4 39.

Dd2, Td7 40. Dxc3, bxc3 41. Pxe5, Txd6 42. Ke1, La4 en het eindspel staat goed voor Zwart. Maar gelet op de weinige tijd, die nog restte, zijn zulke zettenreeksen alleen maar goed voor een analyse...

32. Lf1, b4

Met 32...., Txd6! 33. Txd6, Db4+ had Zwart de kans die belemmerende pion op te ruimen.

33. Pg4, Kg8

33...., Dc3+ 34. Kd1, Txd6! 35. Dg3 (35. Txd6, Lxf3+ 36. Dxf3, Dxf3+) 35...., Td5 36. Le2, Lb5 37. Txd5, Lxe2+ 38. Kxe2, exd5 39. Dxe5, Dxe5 40. Pxe5+, Ke6 en Zwart heeft kansen.

34. Pf6+, Kh8 35. Le2, Lb5

35...., Dc3+! 36. Ke3, Dc5! 37. Kd2, Dxd6 en Zwart heeft de gevaren bezworen.

36. Th1, h5

Einde verhaal....

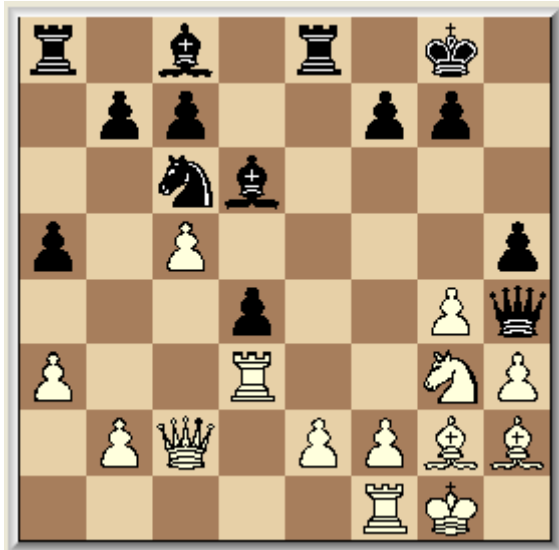
37. Dxc3+, gxc3 38. Txc3+, Th7 39. Txc3#

Een heerlijke, inspirerende partij, met een dramatisch einde!

Bleef nog Joop van 't Hoenderdaal, die Frans Vreugdenhil bekampte. Het werd een Albinnetje, het gambiet, niet helemaal correct, wel gevaarlijk! Je moet als witspeler de gevaren verbonden aan deze speelwijze wel eens onder ogen gehad hebben, wil je er zonder kleerscheuren doorheen komen. Ook van deze partij was de notatie onnavolgbaar, dus moet het blijven bij het verloop van uit de opening.

Joop - Frans

1. d4, d5 2. c4, e5 3. dxe5, d4 4. Pf3, Pc6 5. a3 (niet slecht, maar gebruikelijker is Pbd2 met diverse zwarte mogelijkheden) 5...., a5 6. Lf4, Pge7 7. h3, Pg6 8. Lh2, Lc5 9. Pbd2, 0-0 10. g4 (gedurfd, om de koning te ontbloten) 10...., Te8 11. Lg2, Pgx5 12. 0-0, b6 13. Pxe5, Pxe5 14. Dc2, Pc6 15. Pe4, Lf8 16. Pg3, Ld6 17. Tad1, Dh4 18. Td3, h5 19. c5

Tot zover. Het lijkt, dat Zwart heeft vervolgd met 19... Lf4 20. Tf3, Lxg3 21. Txg3, hxg4 22. hxg4, Lxg4...
 Daarna luidt het vervolg: g3, Dd2; Tc1, Tf8; Lf1, Te5 enz. Enfin, geen touw meer aan vast te knopen. Wel aan de uitslag: Joop verloor!
 En zo kwam het einde toch nog met een teleurstellende 3-5 nederlaag.

HET VIERDE NOG IN DE ZETEL

Ook het reisje naar Schiedam is het VIERDE team goed bevallen. HZP verzette zich manhaftig, maar het mocht niet baten. In ronde 2 werd op 31 oktober opnieuw een overwinning bijgeschreven in het Boek der Onoverwinnelijken!
 Peter Hurkmans zette zijn reeks zeges van vorig seizoen opnieuw luister bij en heeft ook nu weer 100%. Alik Tchavelachvili, Harry Nefkens en Rens Hesselmans zorgden voor het doorslaan van de balans met ieder een halfje naar een 2½- 1½ overwinning.
 Ons team lijkt onstuitbaar!
 En ook in Schiedam bleek een versnapering klaar te staan!

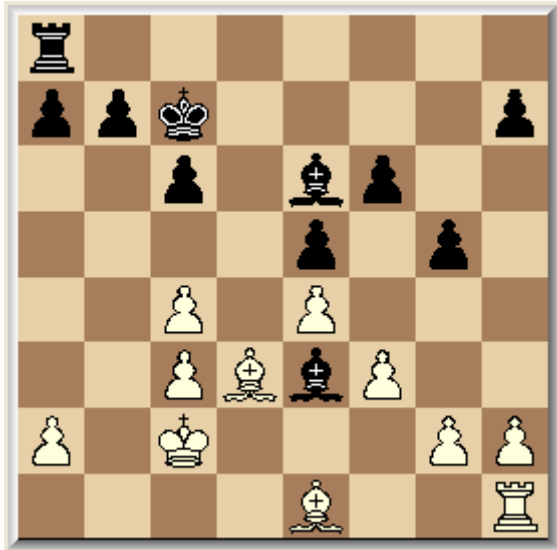
ERASMIAANS KWARTIERTJE IN KRIMPEN

Arie de Jong

Bekend uit de voetbalsport, het laatste kwartiertje in de match waarin nog eens alles op alles wordt gezet om de dreigende nederlaag af te wenden. Maar in de laatste decennia is dit fenomeen ook ontstaan in de schaaksport en wel toen het afbreken van een partij werd omgezet in afspelen binnen een bepaalde tijd. Wie dan zijn tijd niet goed indeelt of onvoldoende rekening heeft gehouden met resources, die de tegenstander tegen het einde nog ten dienste staan, gaat vaak onderuit, zelfs als hij winnend voordeel heeft!

In Krimpen op 7 november in de ontmoeting Krimpen 3 – Erasmus 2, waren we weer eens getuige van dit verschijnsel. Minstens 3 partijen veranderden hierdoor van uitslag en zorgden zo voor een onverwachte zege van ons team!

Het begon zo kalm. Uw verslaggever verdedigde zich tegen Bert van Brussel met behulp van een aloude Philidor opstelling in de Indische Verdediging. De tegenstander gaf na de partij aan met het systeem bekend te zijn, maar wist die kennis niet in dreigingen om te zetten.

Het was Zwart, die steeds licht voordeel behield. Na 21 zetten was de diagramstelling bereikt. Wit moet actief handelen om groter nadeel te vermijden;

22. h4!, h6 23. hxg5, Lxg5 24. Ld2, Th8

Langdurig gekeken naar 24..., Kd6 om via Kc5 druk uit te oefenen op pion c4, maar Zwart kon geen beslissend voordeel ontdekken.

25. g3, Lxd2 26. Kxd2, Kd6 27. f4

Hier had Zwart keuze uit 27..., h5 of de tekstzet.

27..., Lg4 28. Th4, h5 29. Ke3, Kc5 30. f5

Om Lg4-e6 te beletten.

30..., Tg8 31. Kf2, Td8 32. Ke3, Th8

Het alternatief was: 32..., Td7

33. Th2, b6 34. Th1, Tg8 35. Kf2, Td8

36. Ke3, Tg8 37. Kf2 met remise.

Daarna kwamen de nullen binnen stromen. Als eerste was aan de beurt Frits Steenbergen, die door een Koning Indiër van Jan Sluiter, licht in de verdrukking dreigde te komen. Jan had de spanning al vroeg opgevoerd en na 15 zetten was de volgende stand ontstaan:

16. Lxf4

16. Dc1 haalt het venijn toch wel uit de stelling.

16..., Txf4

De minste manier van terugnemen, beter 16..., exf4.

17. Kh1

Voldoende lijkt 17. Dd2 om de toren te pennen en g3 te dreigen.

17..., Th4 18. Kg1, Lh6 19. g3, Th3

Wellicht beter 19..., Tf4 om de toren actief te kunnen houden. Maar misschien had Zwart het einde van de partij, althans de bijbehorende manoeuvre, al in gedachten.

20. Lf1?

Dit kantelt definitief de partij. Goede kansen had geboden: 20. Pb5 en Zwart moet hard werken om niet in verlegenheid te komen.

20..., Txg3+! 21. hxg3, Dxc3+ 22. Lg2

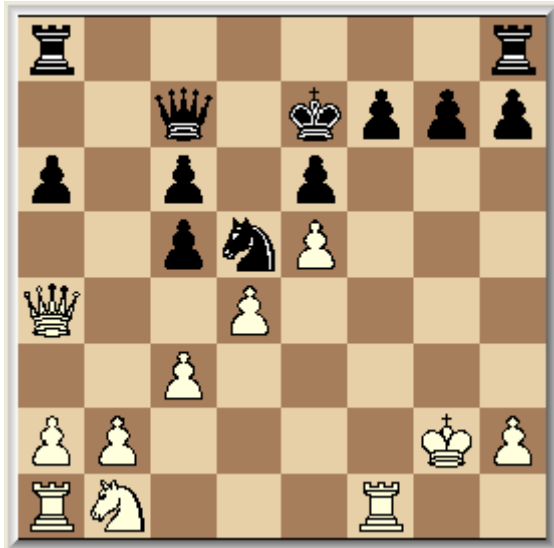
22. Tg2, Pxf3+ 23. Kh1, Dh4+ en mat volgt.

22..., Le3 23. Df1, Pxf3+

En mat volgt... 0-1.

Vervolgens Paul Wilhelm, die een Aljechin produceerde, waarin Wit de moderne variaties uit de weg ging. Overigens, een stelling al bekend uit o.a. Stahlberg – Lilienthal, Moskou 1935, en die Zwart geen moeilijkheden brengt.

Na 15 zetten had Paul een pion binnen gehaald:

Toch is de situatie niet helder. Een analyse laat zien:

16. Tf3, cxd4 17. cxd4, Thb8 18. Da3+, Tb4 19. Pc3, Db6 20. Taf1, Tf8 21. Pxd5. cxd5 22. Tb3, a5 23. Txb4, Dxb4 24. Dd3, f5 25. exf6 e.p.+, gxf6 26. Dxh7+, Tf7 27. Dc2, Dxd4 28. Dc7+, Kf8 29. Dc8+, Kg7 30. Dxe6, De4+ 31. Dxe4, dxe4 32. Kg2 en remise zal het worden.

16. Tf3, Db6 17. Da3

En de penning is daar.

17..., f6 18. Pd2, g5?

Een misvatting, minstens... Goed was nog: 18..., Thf8! 19. dxc5, Dd8 20. exf6+, Txf6 en Zwart staat nog steeds behoorlijk.

Na de tekstzet gaat het bergafwaarts.

19. exf6+, Kf7 20. dxc5, Dc7 21. Pc4, g4 22. Tf1

Daarna is het verdere verloop niet geheel te reconstrueren uit de notatie, maar ik meen dat de eindstand aardig de werkelijkheid weer geeft, waarin de laatste zet moet zijn geweest **33. Td7**

Hier heeft Zwart niet veel meer te vertellen. En dat hield in ½-2½ achterstand en onze 5 overige combattanten leken er niet zo florissant voor te staan, dat de aanstaande nul wedstrijdpunten nog konden worden weggepoetst...

Een lichtpunt viel te ontwaren en wel aan bord 8, waar Gilles Donze een Poulsen Siciliaan verdedigde tegen Eduard Hoogenboom. Het bekende kwartiertje naderde met rassé schreden en de zenuwen werden bij menigeen merkbaar. De aanwezigheid van de onverbiddelijke tijdwijzer was voelbaar! De spanning steeg....dus uw redacteur ging even een kopje koffie halen.

Intussen, bij Gilles, was op het bord tekening gekomen.

Zwart heeft hier al enig stelling voordeel.

20. Pd4, Db6 21. Kb1, a5 22. The1, 0-0 23. Pf3, Db7

Zwart wil uiteraard de dames niet ruilen, waar hij op de linkerzijde van het bord aanvalsmogelijkheden heeft. Op het eerste gezicht lijkt dameruיל ook aardig: 23..., Dxe3 24. Txe3, Pc4 25. Tb3, Tfb8 26. Pd2, a4 27. Pxc4, axb3 28. cxb3, Ta6 maar duidelijk is dat toch niet, hoewel ook dan Zwart voordeel houdt.

24. Pd4, a4 25. Te2, Tfc8 26. Tg2, Pc4 27. Dg3

Ook Wit wil zich die aanvalskansen verschaffen, maar het is al te laat.

27..., Te8 29. Ld3, Pe3

Dat kost hoofdbrekens! En tijd... en die was er niet meer zoveel.

30. Pe6, Pxd2

Dat is een toren...

31. Tg1, fxe6

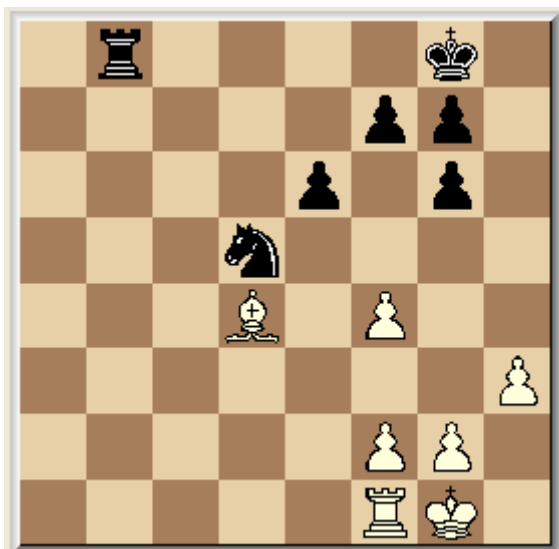
En dat een paard...

32. fxe6, Dxd5

En Wit dacht na over 33. Txd8, Dd4..., intussen besliste de klok.

Dat was 1½-2½ en nog wees niets op een ommekeer.

Zeker ook niet bij Pim Kleinjan, die aan Nico van Walsum een hele kluiф had. Zwart verdedigde zich Slavisch, hield de gambietpion een tijdje vast, maar uiteindelijk liep de partij uit op een vrijwel gelijkstaand eindspel. Na 29 zetten was dit te aanschouwen:

30. Le5, Tb4 31. g3, Tc4 32. Ta1, Tc8 33. Kg2, f6 34. Ld6, Td8 35. Lc5, Tc8 36. Ld4, Kf7 37. Ta7+, Tc7

Nico koerste duidelijk af op verdedigen, maar ook hier tikte de tijd langzaam weg...

38. Ta6, Td7

Dreigt Pxf4+.

39. Lc5, Tc7 40. Ld6, Td7 41. Kf3, Ke8 42. g4, f5 43. Ta8+

En in eens consternatie! Zwart speelde in plaats van het te verwachten 43..., Td8:

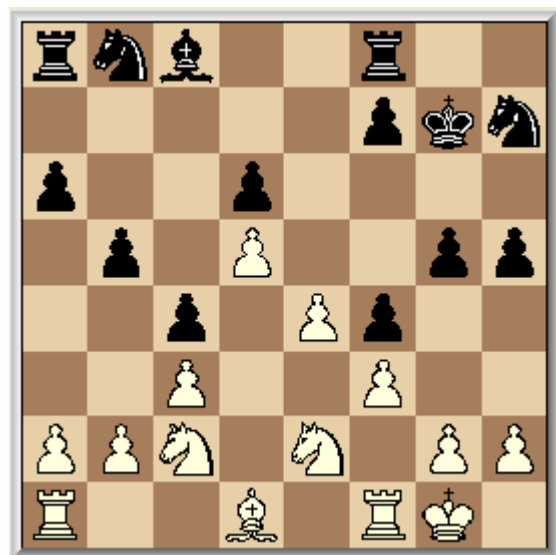
43..., Kf7?? 44. Tf8#

Had Zwart wel 43..., Td8 gedaan, dan is het eindspel na 44. Txd8+, Kxd8 45. Lf8, g5 46. fxg5, g6 47. h4, Ke8 48. Ld6, fxg4+ 49. Kxg4, Pc3 waarschijnlijk, of misschien beter zeker, niet te winnen.

Zo werd het onverwacht weer gelijk: 2½-2½. En de spanning steeg, terwijl de tijd verstreek...

Zo ook aan bord 4, waar Jan Smit het opnam tegen de op papier sterkste speler Evert Mulder.

Uit een Moderne opstelling van Jan kwam na 19 zetten, waarin de dames al aan de kant waren gezet, zodat het balboekje kon worden opgeborgen, deze voor Zwart nog niet echt mindere stelling te voorschijn:

Evert ging verder met:

20. Ped4

Waar 20. a4 ook een mogelijk was.

20..., f5 ligt nu voor de hand als antwoord op de aanstormende knol

20..., Pd7

Hier beginnen de moeilijkheden mee...

21. Pf5+, Kf6 22. Pxd6, Ke5 23. Pxc8, Taxc8 24. Le2

Beter: 24. Pd4

24..., f5 25. Pb4, Pb8 26. a4, a5 27. Pc2, b4 28. cxb4, axb4 29. Pxb4 ,fxe4 30. fxe4, Pf6 31. Tfe1, g4 32. Tac1

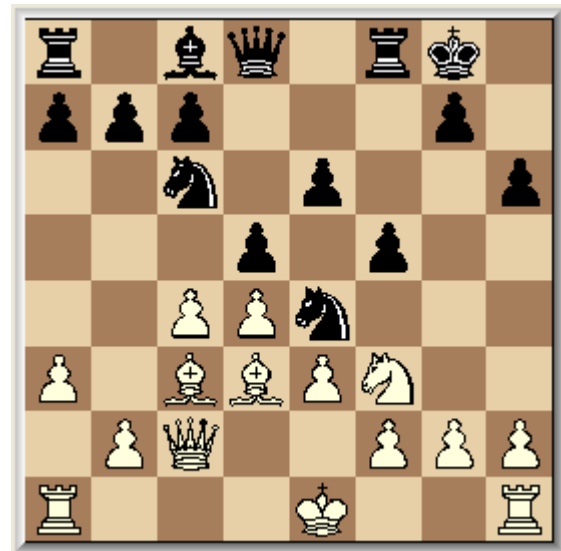
De zwarte stelling is hier al reddeloos. Er werd nog doorgespeeld tot en met zet 40, waarna Jan definitief de wapens moest strekken. En zo was de achterstand opnieuw ontstaan: 2½-3½.

Nog twee partijen waren onbeslist en zij waren in het eindstadium. Voor Jaap van Meerkerk leek er niet meer in te zitten dan remise, maar Emiel Verhoef had goede papieren en daar was de hoop op gevestigd.

Emiel had in Remco Moerkerken een iets hoger geklasseerde tegenstander, die hij in een Flankspel tegemoet trad. Uit de opening kwam uiteindelijk een Konings Indische opstelling te voorschijn, waarin wat bijzondere lijnen werden bewandeld. Hoewel er gaten rond de zwarte koning ontstonden, wist Moerkerken de schade in te dammen. Ook hier was het einde weer het meest spectaculaire deel. Zwart had weinig tijd meer over en zette steeds snel om niet door de klok te worden ingehaald, terwijl Emiel moest uitvinden hoe verder te komen. Maar het razend snel spelen had

het nadeel, dat een kleine combinatie werd overzien en daarmee won Emiel een stuk, waarna even later de stelling rijp genoeg was om de vlag te strijken. Daarmee werd het op de valreep nog 3½-3½ en lag de beslissing in handen van Jaap van Meerkerk.

Jaap had Wit tegen Hans Ranft, die kennelijk onder de invloed van Pieter Sturm is geraakt, want we zagen zoets als de Black Tango verschijnen op het bord. Pieter is een fervent aanhanger van deze openingswijze en zal hem na zijn afscheid bij Erasmus en zijn daarop volgende intrede in de Krimpenerwaard wel intens hebben gepropageerd. Het werd een interessante ontmoeting tussen Jaap en Hans.

Zwart heeft een stevige stelling opgebouwd waartegen, zoals altijd in een soort Stonewall formaties, het lastig is iets te ondernemen. De strategie hier vraagt om kort rokeren en via b2-b4 de damevleugel activeren.

12. Pe5

Verstoort die strategie.

12..., Pxe5 13. dxe5, Pxc3 14. Dxc3, c6 15. 0-0-0

Iets te lang!

15..., De7 16. Le2, Ld7 17. h4

Het spel staat ongeveer gelijk, maar aanval zit er voor Wit niet direct in, op de

damevleugel wil Zwart daar wel mee beginnen!

17...., b5 18. c5!, a5 19. Dd4!, b4 20. axb4?

Dat zet de deur voor Zwart open. Sluiten met 20. a4 ontnemt Zwart de directe dreigingen.

20...., axb4 21. b3

Uiteraard niet 21. Dxb4, Tfb8 22. Dd4, Ta2

21...., Tfb8 22. Kb2, Ta5 23. Tc1, Le8

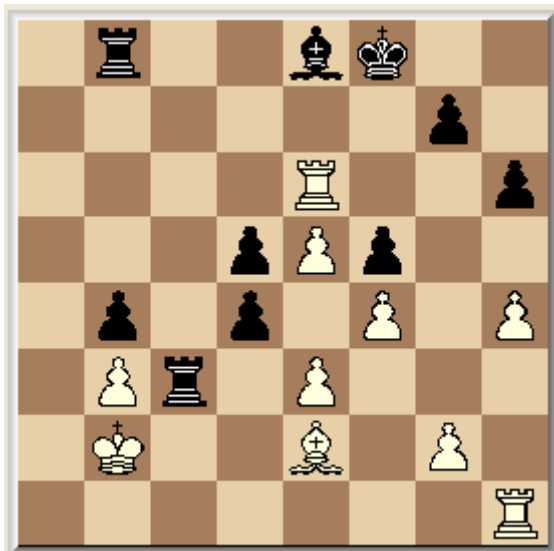
Maakt de weg vrij voor nog een aanvalstuk.

24. f4, Kf8

Zwart moet direct doorzetten met 24...., Tba8 of 24...., Da7!

25. Ta1, Txc5 26. Ta4, Tc3 27. Ta7, c5!

28. Txe7, cxd4 29. Txe6

29...., d3

Sterker lijkt: 29...., dxe3

a. 30. Tc1, Lb5 31. Lxb5, Txb5 32. Tc2, d4 33. Td6, Tbc5;

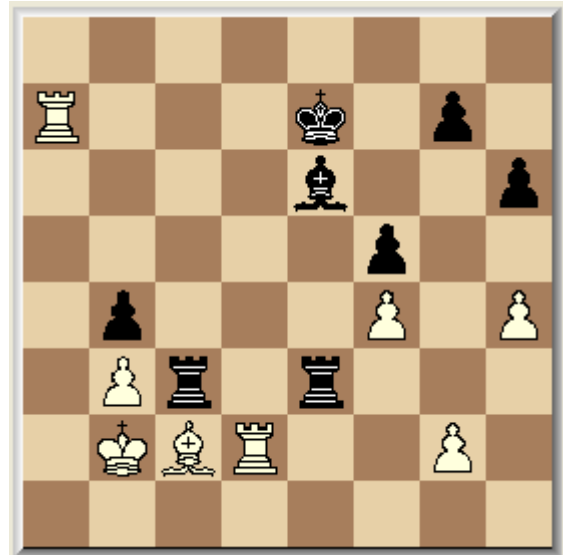
b. 30. Te1, Tbc8 31. La6, Tc2+ 32. Kb1, T8c3 33. Tb6, Txc2 34. Txb4, Td2 35. Tb8, d4 36. Lc4 (36. Lb5?, Txb3+) 36...., Tf2 37. Td8, Txf4 38. Kb2, Ke7 39. Txd4, Txb3+ 40. Kxb3, Txd4 41. Txe3, Txf4 42. Kc3, g5 en in beide gevallen ziet het er donker uit voor Wit.

30. Ld1, d2 31. Td6, Lf7

Beter dekken van de pion met 31...., Tb5

Na de tekstzet blijft er weinig meer over van het betere zwarte spel.

32. e6, Ke7 33. Txd5, Lxe6 34. Txd2, Txe3 36. Lc2, Tc8 36. Ta1, Tcc3 37 Ta7+, Kf6 38. Ta6, Ke7 39. Ta7+

Het gaat op remise af, maar de klok tikte en tikte en de zenuwen werden steeds meer opgejaagd. Er mag niet worden afgebroken... dus niet meer noteren en gewoon doorploeteren in het Erasmiaans kwartiertje, dat tot seconden gekrompen is en op het moment dat de stelling sterk was uitgedund, Zwart een toren cadeau deed... Zo won ons team alsnog de punten. Hosannah geroep bleef gepast achterwege, maar ook deze taart ging mee naar huis!

OP WEG NAAR DE RSB BEKER

Naast de gewone competitie organiseert de RSB ook een afvalcompetitie om de RSB beker. Om die beker te veroveren dient men op de weg daarheen af te rekenen met 6 tegenstanders, geformeerd met 4 spelers. De eerste horde werd genomen in 's Gravendeel, waar Het Springende Peert

moest worden getemd. Die opgave lukte en de 4 troefazen van onze vereniging waren Pietrow, Van Zutphen, Flanders en Verhoeven. Zij beteugelden het Peert met 3½-½, waarbij het halfje van Cander was.

De behuizing in 's Gravendeel – zo leert althans de afbeelding op onze website – ziet er florisanter uit dan het vroegere onderkomen in Café Sport te Strijen, waar de herinneringen aan de hond, die iedere binnenkomer hinderlijk begroette en aan de kast achter de stoel, waar je niet in kon zitten en je dus als speler in die hoek van de kamer gedoemd was te blijven staan

achter je bord, nog altijd levend blijven voor de toenmalige bezoekers!

De terugreis schijnt nog wat problemen te hebben opgeleverd, want geen van de plaatselijke uitwegen bleek naar Rotterdam te leiden... Goede raad: Ga nooit zonder tom tom van huis!

Andrzej stuurde zijn partij in en becommentarieert hem zelf.

A. Pietrow – E. Lammens

1. e4, c5 2. g3, Pc6 3. Lg2, g6 4. d3, Lg7 5. f4, d6 6. Pf3, e6 7. 0-0, Pge7 8. c3, 0-0 9. Le3, b6 10. Pa3

10. d4 is een interessant alternatief voor de tekstzet.

10..., Lb7

11. Pc2, d5

Twee andere voortzettingen uit eigen praktijk:

- a. 11..., f5! 12. exf5, gxf5(?) 13. d4, c4? 14. Pg5, Dd7 15. Pxe6, Dxe6 16. d5, Dd7 17. dxc6, Lxc6 18. Ld4, Lxg2 19. Kxg2, Lxd4 20. Pxd4, Pd5 21. Te1, Tae8 22. Df3, Df7 23. Tad1, Te4 24. Pxf5 1-0

A. Pietrow- ten Have, Rotterdam 2010;

- b. 11..., h6(?)

A. Pietrow 0 J. Smit. Interne competitie, C-finale 2010

12. e5, Pf5 13. Lf2, d4?! 14. c4, h5(?)

Laat het belangrijke veld g5 aan Wit en indirect ook veld e4.

15. Te1, Pce7?! 16. h3, Ph6 17. Pg5, Lxg2 18. Kxg2, Dd7 19. g4, Dc6+ 20. Pe4, hxg4 21. hxg4

21..., f6

Een dappere beslissing. Zwart wenst niet passief toe te kijken en past een alles of niets tactiek toe. Na 21..., Tfv8 22. Df3, Kf8 23. a4 behoudt Wit groot voordeel.

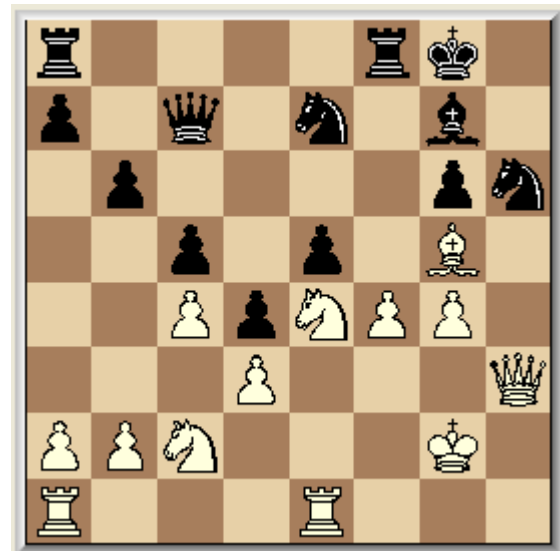
22. exf6, Txf6 23. Df3!

Winnend was natuurlijk ook: 23. g5, Txf4 24. gxh6, Lxh6 25. Lg3, Tf5 26. Th1, maar ik wilde de Zwartspeler geen enkele kans geven.

23..., Tff8 24. Lh4!, Dc7

24..., Dd7 25. Lg6, e5 25. Dh3 en Wit wint, want Pe7 "hangt".

25. Lg5, e5 26. Dh3

26..., Pxg4

Wanhoop, maar wat anders?

a. 26..., Pf7 27. fxe5!, Lxe5 28. Lf6, Lxf6 29. Th1!, Tfd8 30. Pxf6+, Kg7 31. Dh7+, Kxf6 32. Taf1+ en Wit wint;

b. 26..., Dd7 27. Lxh6, Lxh6 28. fxe5 kost minimaal een stuk!

27. Dxc4, exf4 28. De6+, Tf7 29. Pd6

Zwart geeft op.

0-0-0